

ARCHEOLOGIE NOTA

LINT SCHRANSHOEVELAAN

RESULTATEN

FODIO
Turnhoutsebaan 277
B-2110 Wijnegem

Marleen Arckens
Jan De Beenhouwer

Inhoud

1. Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek	3
1.1 Beschrijvend gedeelte	3
1.1.1 Administratieve gegevens.....	3
1.1.2 Archeologische voorkennis	5
1.1.3 Onderzoeksopdracht	5
1.1.4 Werkwijze	10
1.2 Assessment rapport	11
1.2.1 De landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied	11
1.2.2 Historische situering	16
1.2.3 Archeologische situering	24
.....	
1.2.4 Synthese	26
1.2.5 Samenvatting gespecialiseerd publiek.....	29
1.2.6 Samenvatting niet-gespecialiseerd publiek	29
Bibliografie	30
Figurenlijst.....	32
Bijlagen.....	33
Fotolijst.....	33
Plannenlijst.....	34
Archeologische periodes in Vlaanderen	35

1. Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode		2016K483
Actoren		Fodio OE/ERK/archeoloog/2015/0067
		Marleen Arckens OE/ERK/archeoloog/2016/00142 (veldwerkleider)
		Jan De Beenhouwer OE/ER/archeoloog/2015/0068
Locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Lint
	Deelgemeente	Lint
	Site	Schranshoevelaan
Kadastrale gegevens		LINT/D/0173/02F005 LINT/D/0173/02R003 LINT/D/0173/02V004 LINT/D/0178/00E000
Oppervlakte onderzoeksgebied		6697 m ²
Bounding box	punt 1 (NW)	X: 159167,90 y: 202030,70
	punt 2 (ZO)	X: 159273,00 y: 201923,10
Kadastraal percelenplan		Fig. 1
Topografische kaart		Fig. 2
Afbakening verstoorde zones		Fig. 4
	Kelder noordwest (40 m2)	NW x159175,49 y202015,90 ZO x159183,00 y202009,30
	Kelder zuidoost (140 m2)	NO x159271,80 y201943,80 ZW x159256,40 y201935,70
	Stookolietank (149 m2)	NO x159259,30 y201947,80 ZW x159242,60 y201940,40
Begindatum onderzoek		23 november 2016
Einddatum onderzoek		19 december 2016
Relevante termen thesauri OE		bureauonderzoek, site met walgracht

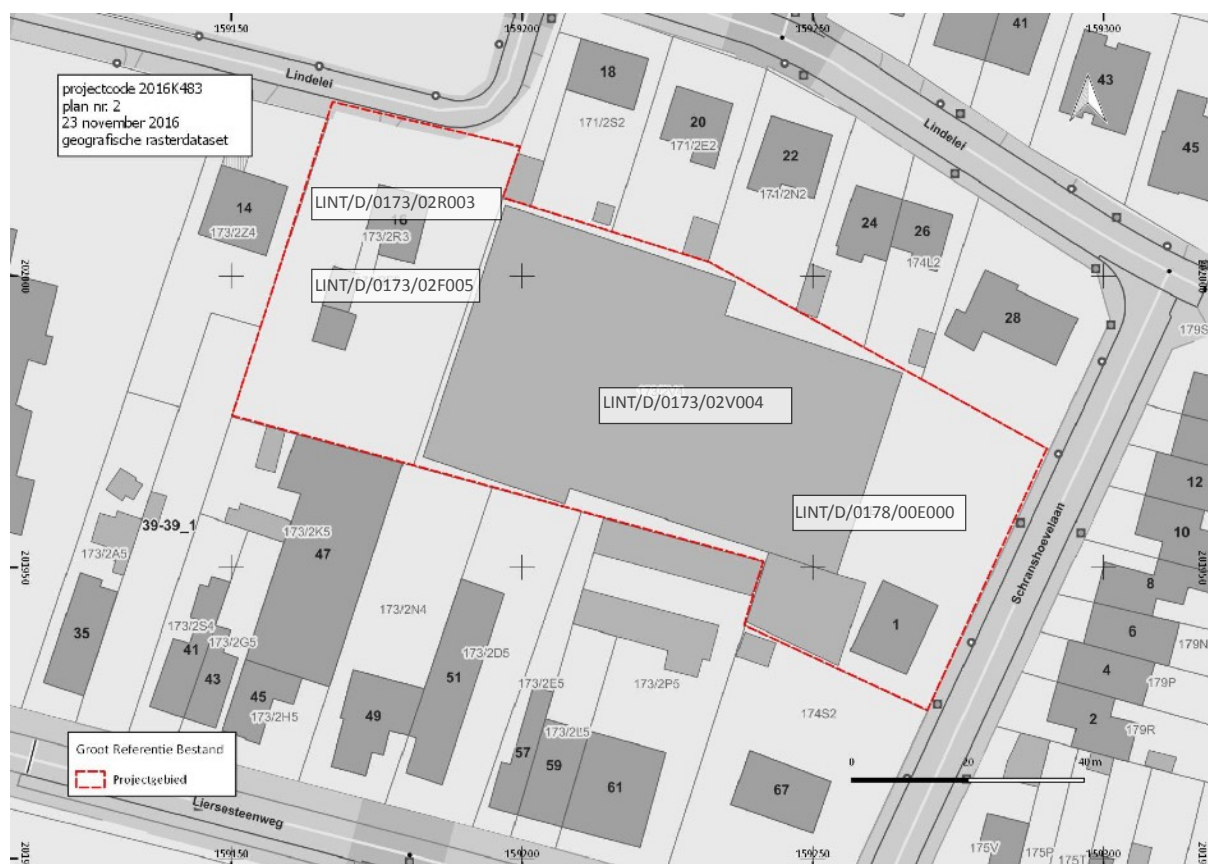

Fig. 1 Situering van het projectgebied op het Groot Referentie Bestand. © Geopunt Vlaanderen

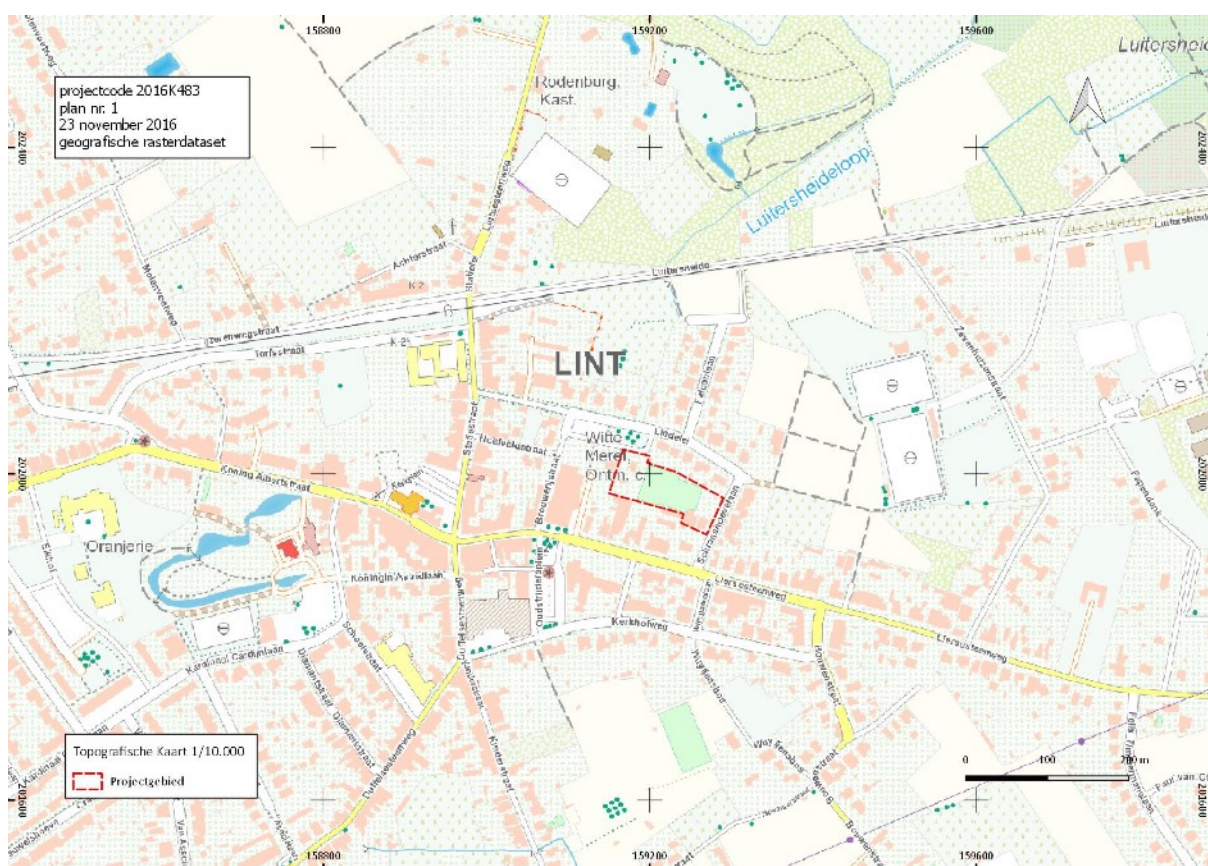

Fig. 2 Situering van het projectgebied de topografische kaart 1:10.000 © NGI

Fig. 3 Situering van het projectgebied op de orthofotomosaïek grootschalig winter 2013-2015 © Geopunt Vlaanderen

1.1.2 Archeologische voorkennis

Er is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd binnen de grenzen van het projectgebied. Het oostelijk deel van het projectgebied is opgenomen in de Centrale Archeologische Inventaris als CAI ID103335. Op deze plaats lag in het verleden de Schranshoeve. Het gaat om een site met walgracht die voor het eerst vermeld werd in 1643. Het hoeve-complex komt voor op alle historische kaarten vanaf de Ferrariskaart. Het westelijk deel van de gracht en een groot deel van de bebouwing verdween tussen 1904 en 1939. Tussen 1939 en 1971 werd het restende deel van de walgracht gedempt en bleef enkel het oostelijke gebouw over. Ook dit werd uiteindelijk gesloopt tussen 2003 en 2015 gesloopt.¹

1.1.3 Onderzoeksopdracht

Randvoorwaarden

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag.

De wetgeving met betrekking tot archeologie omvat enerzijds het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en anderzijds het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 die voor archeologie in werking traden op 1 juni 2016.

¹ CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, CAI ID 103335 Schranshoeve. (geraadpleegd op 25 november 2016). AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, Schranshoeve, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/13735>, 2016. (geraadpleegd op 25 november 2016).

Overwegend dat:

- de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning een privaatrechtelijk rechtspersoon is,
 - de aanvraag geen betrekking heeft op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering,
 - de aanvraag geen betrekking heeft op werkzaamheden binnen het gabarit van bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden,
 - de percelen waarop de vergunning betrekking heeft niet geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,
 - de betrokken percelen niet volledig gelegen zijn buiten woon- of recreatiegebied,
 - de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft meer dan 3000m² bedraagt,
 - de geplande ingreep in de bodem groter is dan 1000m²,
- dient een bekrachtigde archeologienota te worden toegevoegd bij de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning met ingreep in de bodem.

Vraagstelling

Het bureauonderzoek heeft tot doel het projectgebied archeologisch te evalueren op basis van bestaande bronnen en de impact van de geplande werken op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed te bepalen. Dit houdt in dat er informatie wordt verzameld over de mogelijke aanwezigheid of afwezigheid van archeologisch erfgoed binnen het projectgebied. De kenmerken, de relatie met het omringend landschap, de bewaringstoestand en de waarde van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed worden ingeschat. Ook de manier waarop de geplande bodemingrepen worden uitgevoerd maakt deel uit van de evaluatie.

Het bureauonderzoek formuleert een antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het projectgebied?
- welke evolutie kende het landschap van het projectgebied?
- welke evolutie kende het gebruik van het terrein?
- wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

Beschrijving van de geplande werken

Het projectgebied heeft de vorm van een noordwest-zuidoost gerichte rechthoek. In het noordwesten en het zuidoosten bevindt zich telkens een woning, op het centrale gedeelte ligt een serre. Onder de serre bevindt zich één buis voor de irrigatie. De af te breken serre rust op pijlers met een grondoppervlak van ca. 15 X 15 cm die een diepte van ca. 50 cm -mV bereiken. De pijlers staan 4 meter uit elkaar.

De woning aan de Schranshoevelaan (zuidoost) heeft een kelder met garage, de woning aan de Lindelei (noordwest) heeft een kelder aan de straatzijde. Beide kelders bereiken een verstoringsdiepte van 2,2 m -mV. Een gedeelte van het projectgebied is verontreinigd door lekkende stookolietanks. Het verontreinigde gedeelte bevindt zich in het zuidwesten van het projectgebied. De verontreinigde zone moet gesaneerd worden tot minimaal 2 m -mV.

Alle bebouwing die zich nu op het projectgebied bevindt zal gesloopt worden en vervangen door vier bouwvolumes, van west naar oost gelijkmatig verdeeld over het projectgebied. Onder de drie meest westelijke woningen komt een parkeergarage met 45 autostaanplaatsen. Deze parkeergarage bereikt een verstoringsdiepte van 3,2 m -mV. De inrit van de parkeergarage komt aan de oostzijde, de uitrit aan de

noordwestzijde. Het oostelijk bouwblok zal niet onderkelderd worden. Het wordt gefundeerd op zool en volle plaat. De fundering van de vloerplaat bereikt een diepte van 0,50 m -mV, de fundering voor de muren reikt tot een diepte van 1 m -mV. Rondom de bouwvolumes volgt een omgevingsaanleg over de resterend oppervlakte, met onder andere een toegang voor de brandweer aan de noordelijke perceelsgrens. De diepte van de in deze zone geplande ingrepen varieert van 0,50 m tot 0,70 m -mV.

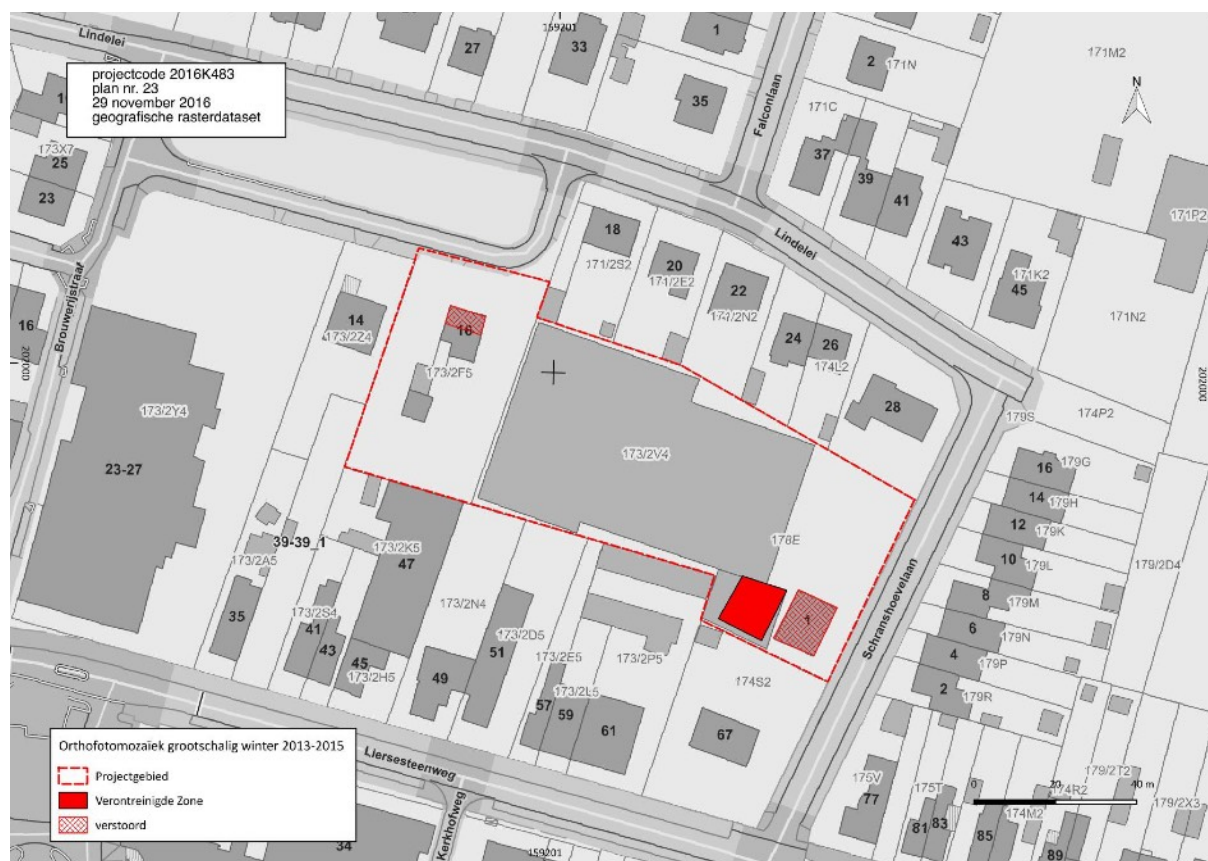

Fig. 4 Situering van de verstoorde en verontreinigde zone binnen het projectgebied en in overlay op het GRB. © Geopunt

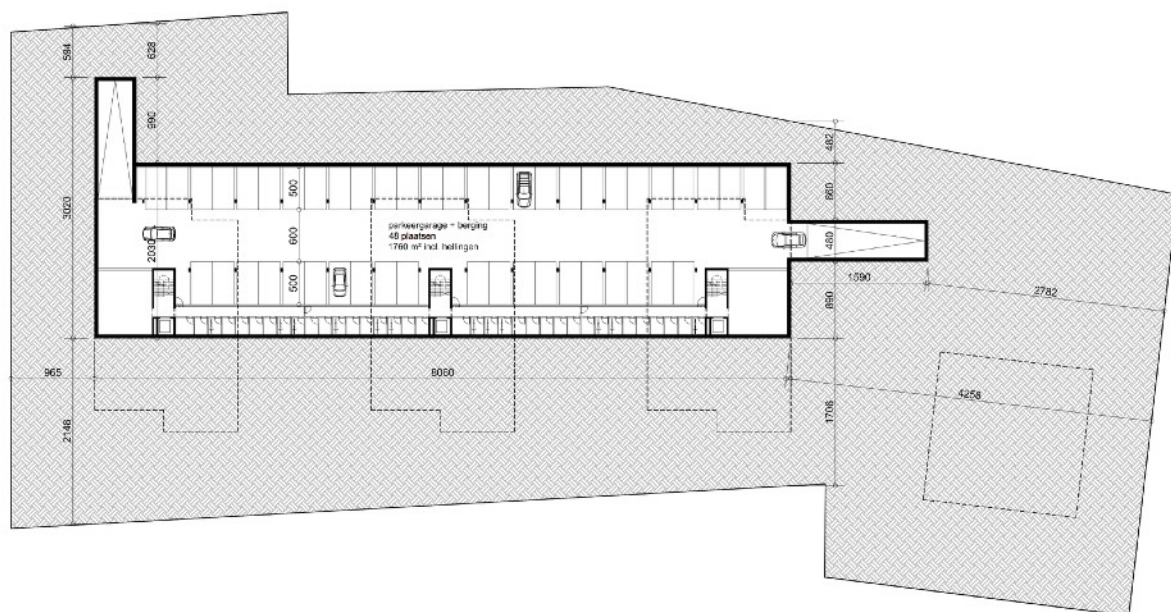

Fig. 5 Inplantingsplan niveau -1. © Polo Architects

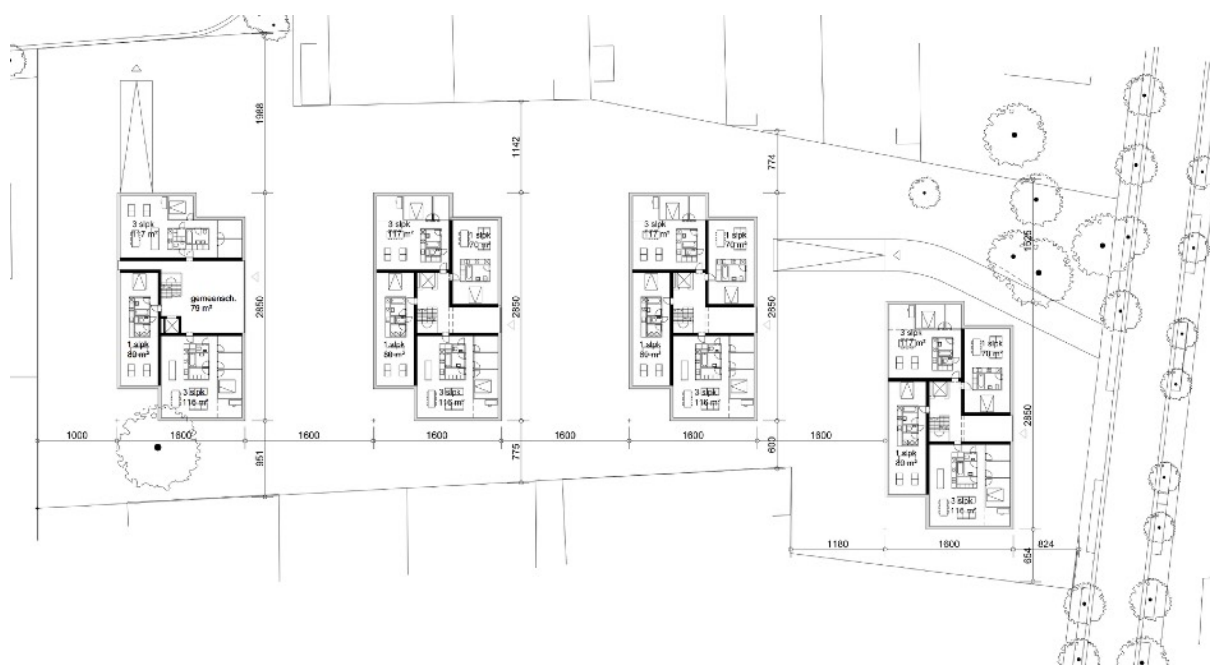

Fig. 6 Inplantingsplan maaiveld. © Polo Architects

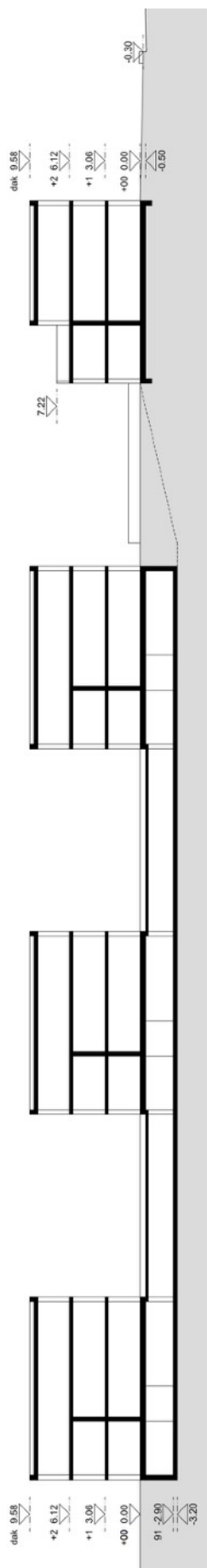

Fig. 5 PLAN 21. Snede doorheen de geplande nieuwbouw. © Polo Architects

1.1.4 Werkwijze

Het onderzoeksgebied bevindt zich in een zone die in het verleden gekenmerkt werd door een lage densiteit aan bebouwing.

Om een beeld te schetsen van het fysisch geografisch kader werd een beroep gedaan op de topografische kaart van België in digitale versie², de tertiairgeologische kaart, de quartairgeologische kaart, de bodemkaart volgens Belgische classificatie³, de bodemerosiekaart, de bodembedekkingskaart, het kadastraal percelenplan⁴ en de luchtfoto's beschikbaar via Geopunt Vlaanderen.⁵ De geomorfologische kaart werd niet geraadpleegd vermits deze niet beschikbaar is voor het projectgebied. De opdrachtgever leverde een plan en doorsneden van het ontwerp.

Voor de historische situering van het onderzoeksgebied werd een beroep gedaan op de Ferrariskaart (1771-1778), de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840), de kaart van Vandermaelen (1846-1854) en de Popp-kaart (1842-1879). Er werd gewerkt met de geografische rasterdatasets van de kaarten beschikbaar via geopunt. Via cartesius.be werden de historische topografische kaarten van 1873, 1904 en 1939 geconsulteerd.

Alle gebruikte rasterdatasets werden opgehaald via Web Map Service of als geotiff beschikbaar via de geoloketten van de Federale, Vlaamse overheden. De verwerking van de gegevens en aanmaak van de kaarten voor de archeologienota gebeurde met QGIS 2.14 Essen.

Door op de recente topografische kaart en het kadastraal percelenplan de historische gegevens te georefereren, werd de historische dimensie van het landschap in de zone van het projectgebied zo goed mogelijk gereconstrueerd. De indeling en inrichting van het landschap kregen bijzondere aandacht. Het historisch grondgebruik werd vergeleken met de huidige toestand, om de impact van eventuele verstoringen te kunnen inschatten.

Bijkomend archiefonderzoek is niet uitgevoerd omdat uit de analyse van het historisch kaartmateriaal geen grondgebruik naar voor komt dat dit noodzakelijk maakt.

De gegevens van de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) vormden de basis voor de archeologische situering van het onderzoeksgebied aan de hand van de gelokaliseerde archeologische sites en vondsten in de omgeving van het onderzoeksgebied. Via het geoportaal van Onroerend Erfgoed⁶ werden de inventaris van beschermde archeologische sites en de kaart van gebieden waar geen archeologie te verwachten valt geconsulteerd.

² webservice cartoweb.be van het NGI

³ <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

⁴ http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

⁵ <http://www.geopunt.be>.

⁶ <https://geo.onroerenderfgoed.be/#zoom=9&lat=6639473.15&lon=462444.02>

1.2 Assessmentrapport

1.2.1 De landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied

Geografische en topografische situering

Het projectgebied bevindt zich aan de oostelijke rand van het centrum van Lint. Deze gemeente is ca. 5 km ten westen van Lier gelegen. Lint ligt in het zuidwestelijke deel van de Antwerpse Kempen. Het projectgebied is terug te vinden op de topografische kaart 1/10.000 kaartblad 15/8Z.

Hydrografisch gezien behoort het projectgebied tot het deelbekken van de Beneden Nete, het Netebekken en het stroomgebied van de Schelde. Het projectgebied ligt op het interfluvium van de Zevenhuizenloop en de Luitersheideloop die ongeveer 250 m ten noordoosten van het projectgebied ontspringen en de Babbelsebeek

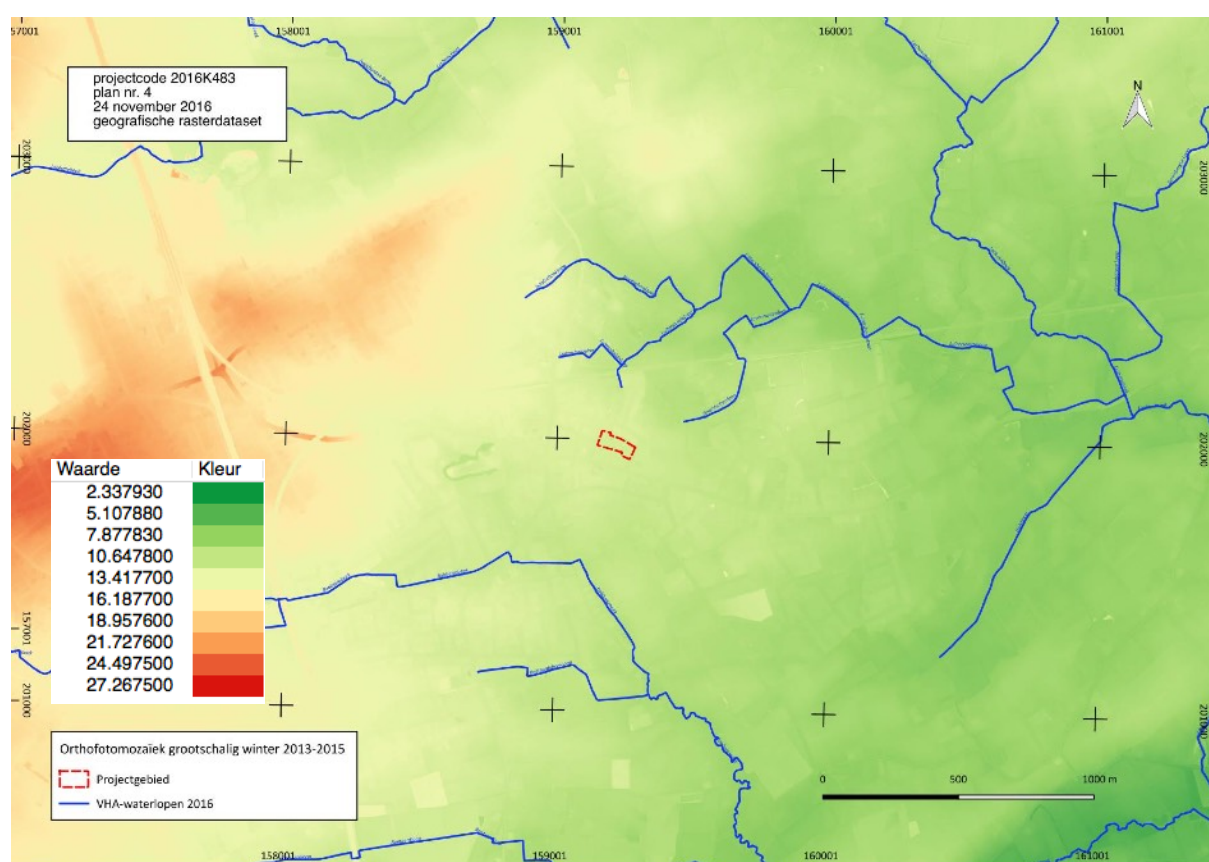

Fig. 8 Situering van het onderzoeksgebied op het DHM LIDAR_DHMV_II_DTM_RAS_1M met in overlay de waterlopen zoals opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas 2016. © Geopunt Vlaanderen

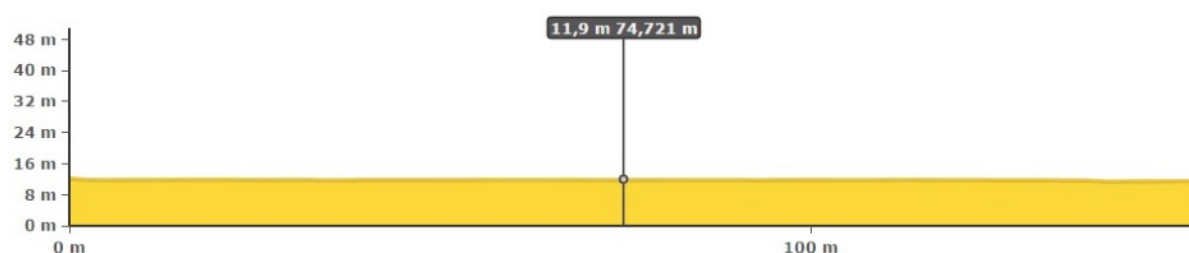

Fig. 9 PLAN 3 Hoogteverloop van het terrein van noordwest naar zuidoost. © Geopunt Vlaanderen (23/11/2016)

ten zuiden van het projectgebied. Beide beken monden ongeveer 2,1 km meer naar het zuiden uit in de Grote Nete.⁷

Geomorfologisch behoort het gebied tot de Centrale Boomse cuesta. Dit is een topografisch hoog ten zuiden van Antwerpen. De steile zuidelijke tot zuidoostelijke en westelijke flanken zijn respectievelijk begrensd door de Rupel en de Schelde. De zwakhellende flank van de cuesta is noord tot noordoostelijk gericht. De morfologie van de cuesta is sterk bepaald door het tertiair substraat, meer bepaald de Boomse Klei die zwak helt in noord – noordoostelijke richting. Het projectgebied bevindt zich op de noordelijke flank van de vallei van de Nete aan de voet van de cuesta. Het ligt op een gemiddelde hoogte van 12 m TAW en vertoont een zeer lichte helling. Het reliëf daalt zeer zacht van 12,2 m TAW in het westen naar 11,85 m TAW in het oosten.⁸

Geologische en bodemkundige situering

Het geologisch substraat uit het prequartair wordt ter hoogte van het projectgebied gevormd door de Formatie van Berchem. Deze formatie dateert uit het mioceen. Ze bestaat aan de top uit sterk glauconiethoudend, donkergroen tot zwart zand. Het aanwezige glauconiet heeft een ongunstige invloed op de waterdoorlaatbaarheid van het prequartair substraat. De formatie is onderaan kleihoudend en plaatselijk komen schelpen voor.

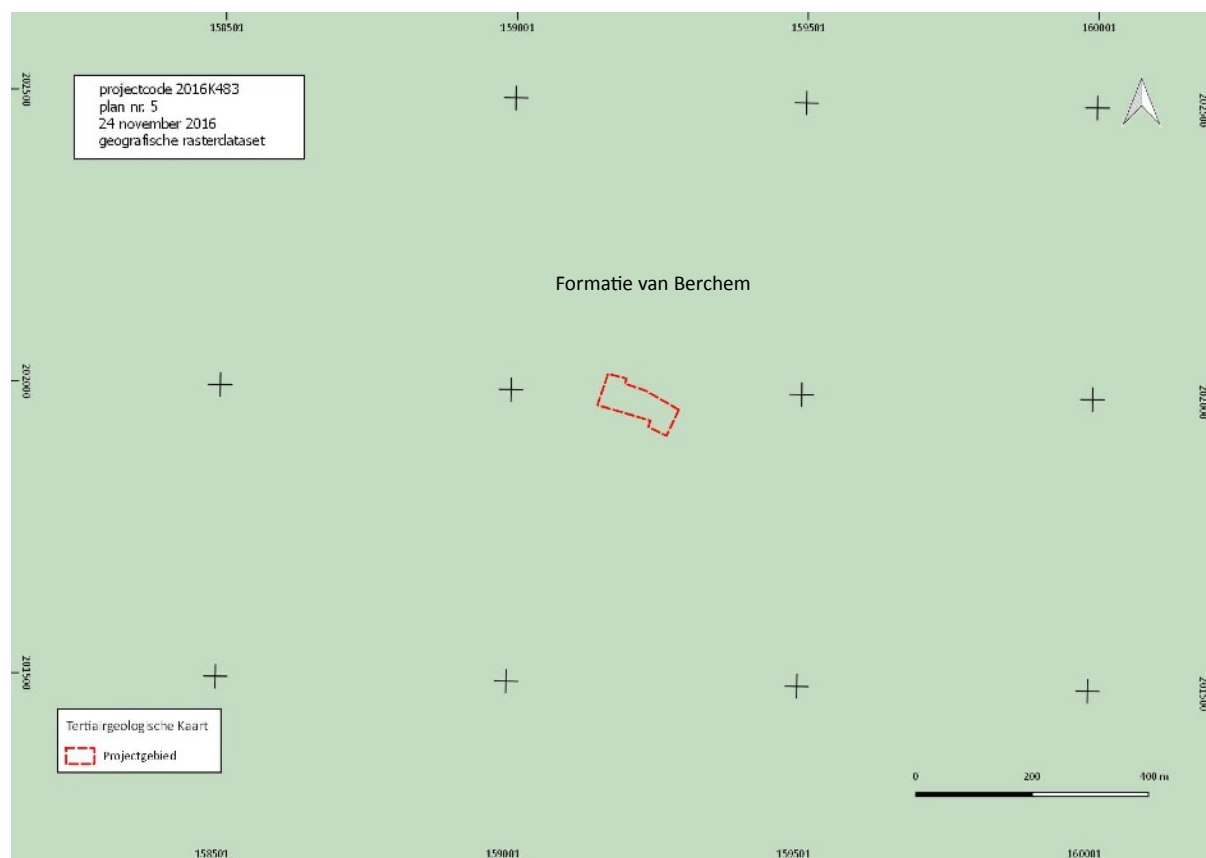

Fig. 10 Situering van het onderzoeksgebied op de tertiairgeologische kaart © Geopunt Vlaanderen

⁷ DOV <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html>

⁸ DOV. <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html>; ADAMS et al. 2002.

Het projectgebied bevindt zich op de quartairgeologische kaart 1/200.000 in een zone die geclassificeerd wordt als profieltype 1. Tijdens het laat-pleistoceen, pleni-weichsel, werd het prequartair substraat bedekt met eolische afzettingen, gaande van zand tot zandleem. Er vonden geen tardi-glaciale en/of holocene afzettingen plaats boven op de pleistocene sequentie. Enkel in de valleien van beken en rivieren komen in de omgeving van het projectgebied boven op de pleistocene sequentie holocene en/of tardiglaciale afzettingen voor. Het gaat om rivierafzettingen.

Op de bodemkaart volgens Belgische classificatie bevindt het projectgebied zich volledig binnen bodemtype OB. Dit zijn kunstmatige (O) bebouwde gronden (B). Soms wordt het bodemprofiel door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd. De bodems in de bebouwde zone zijn daar een voorbeeld van. In de internationale bodemclassificatie (WRB Soil Units) worden deze gronden geclassificeerd als Technosols. Het projectgebied is omgeven door een zone waarin de bodemserie w-Lda gekarteerd werd. Dit zijn matig natte, matig gleyige (d) zandleembodems (L) met textuur B horizont of met weinig duidelijke kleur B horizont (a). Op geringe/matige diepte bevindt zich een klei-zand substraat (w-). Dit bodemtype is te nat in de winter. Het klei-zand substraat heeft een slecht invloed op de drainage van de gronden. In de internationale bodemclassificatie wordt dit bodemtype geclassificeerd als Stagnic Luvisols (Loamic). Luvisols komen voornamelijk voor onder oud akkerland, hebben een hoge baseverzadiging en een aanrijkingshorizont van klei. Loamic verwijst naar een zandlemige textuur, Stagnic verwijst naar oxido-reductie kleurenpatronen veroorzaakt door een tijdelijke, stuwende watertafel.⁹

De situatie op de bodembedekkingskaart stemt volledig overeen met wat te zien is op de orthofotomozaïek. Het grootste gedeelte van het onderzoeksgebied is bedekt met bebouwing en een andere vorm van bodembedekking. Slechts in het oosten en westen komen enkele kleine onverharde plekken met begroeiing voor. Op de bodemerosiekaart ligt het projectgebied in een zone waarover de kaart geen informatie verschaft.

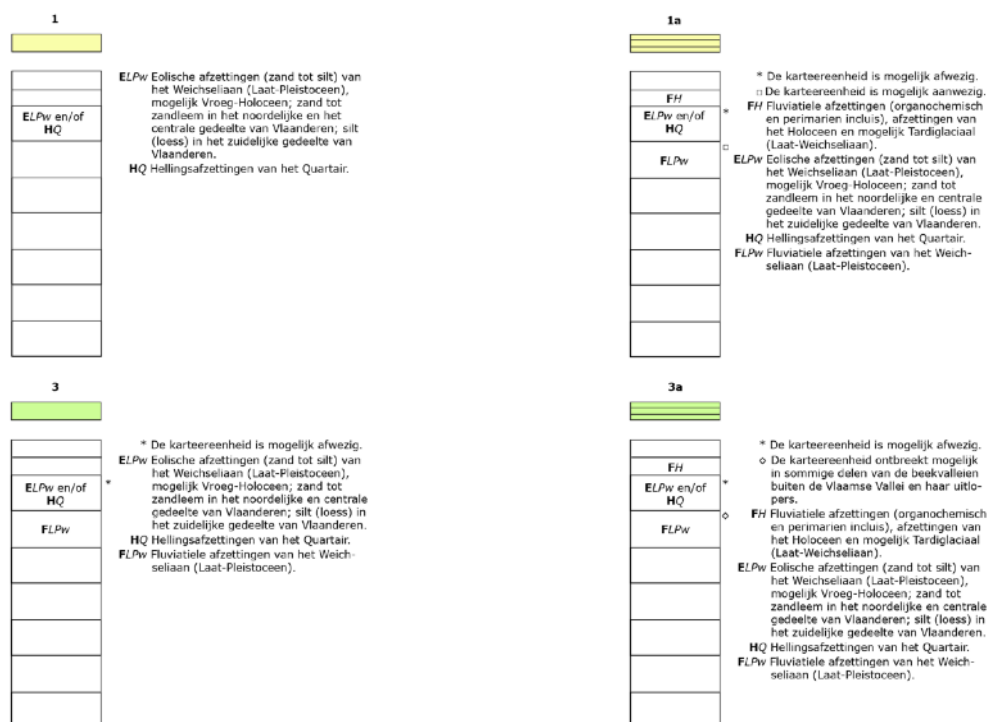

Fig. 11. Legende quartairgeologische kaart 1:200.000 © DOV

⁹ VAN RANST &SYS 2000.
DONDEYNE et al. 2015.

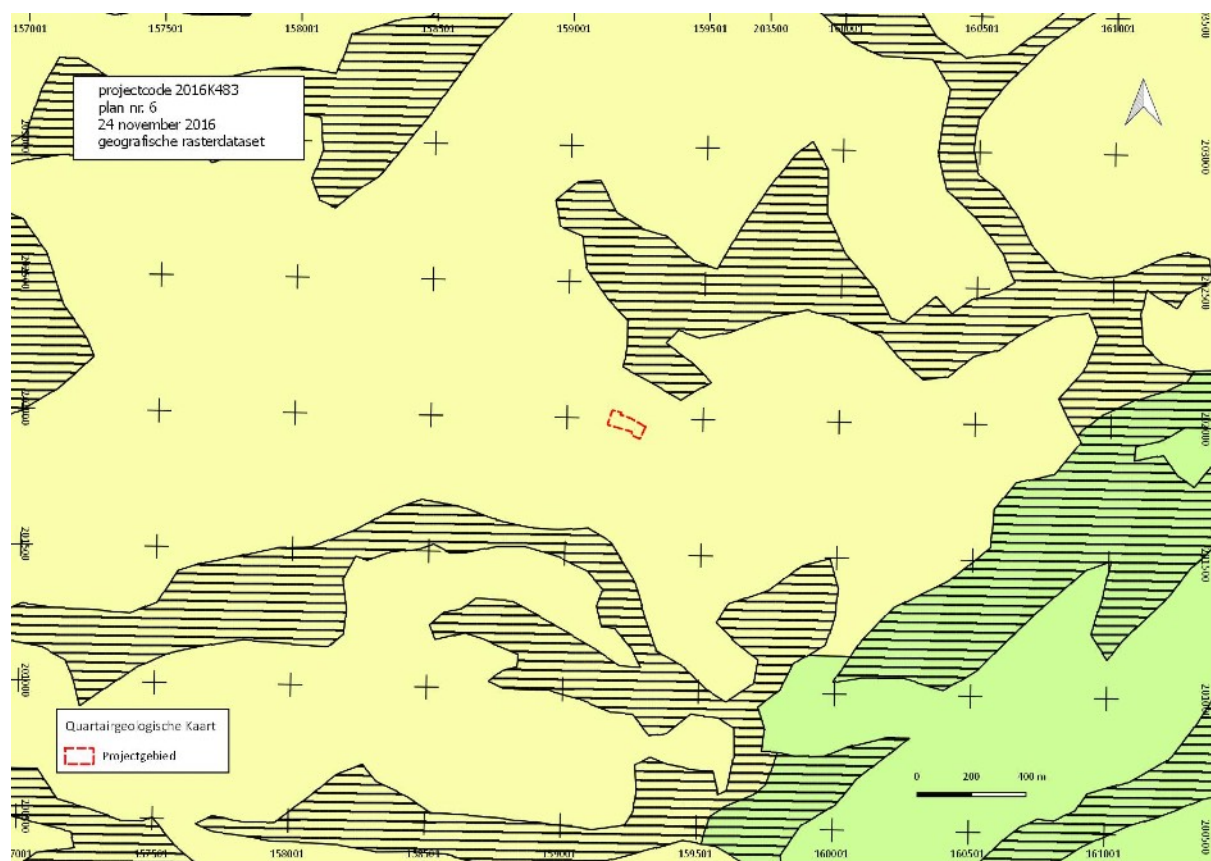

Fig. 11 Het onderzoeksgebied op de quatiargeologische kaart. © Databank Ondergrond Vlaanderen

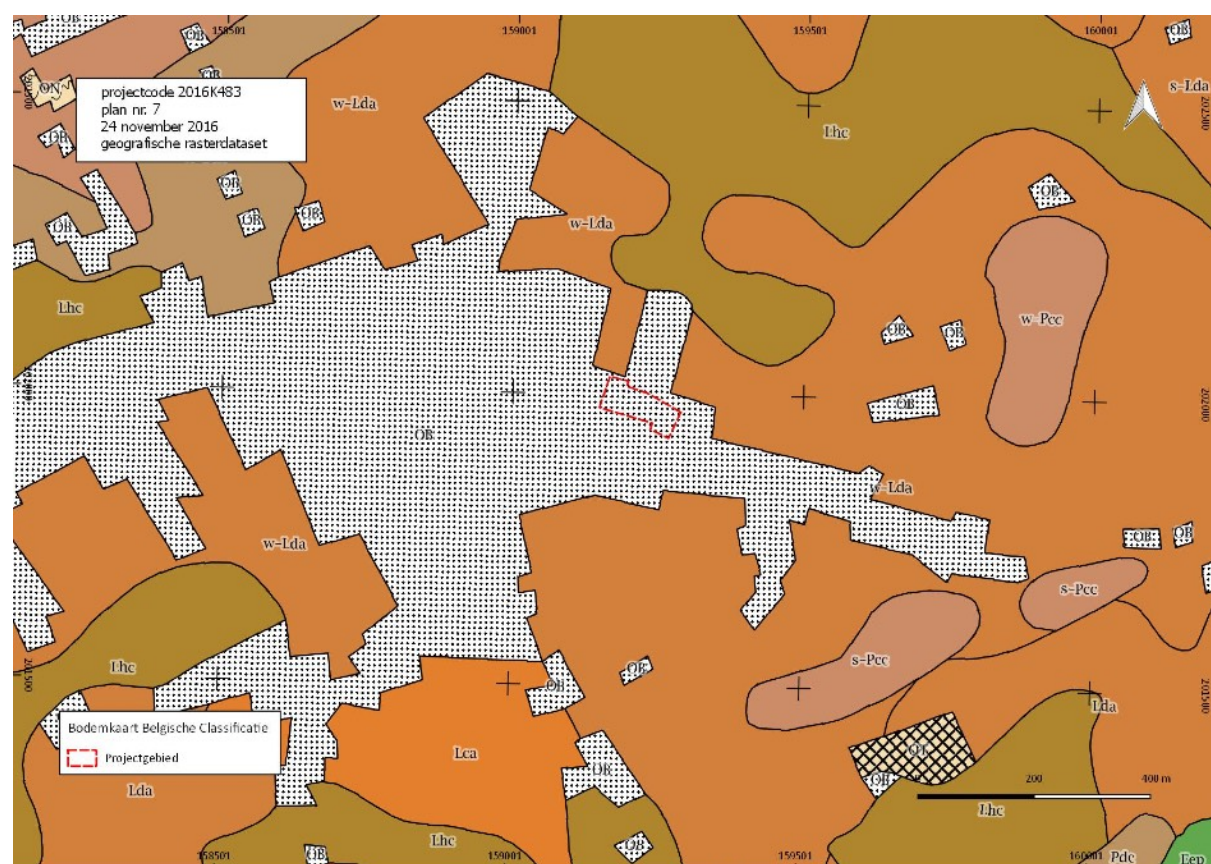

Fig. 12 Het onderzoeksgebied op de bodemkaart volgens Belgische Classificatie. © Databank Ondergrond Vlaanderen

Fig. 13 Het onderzoeksgebied op de bodembedekkingskaart opname 2012. © Geopunt

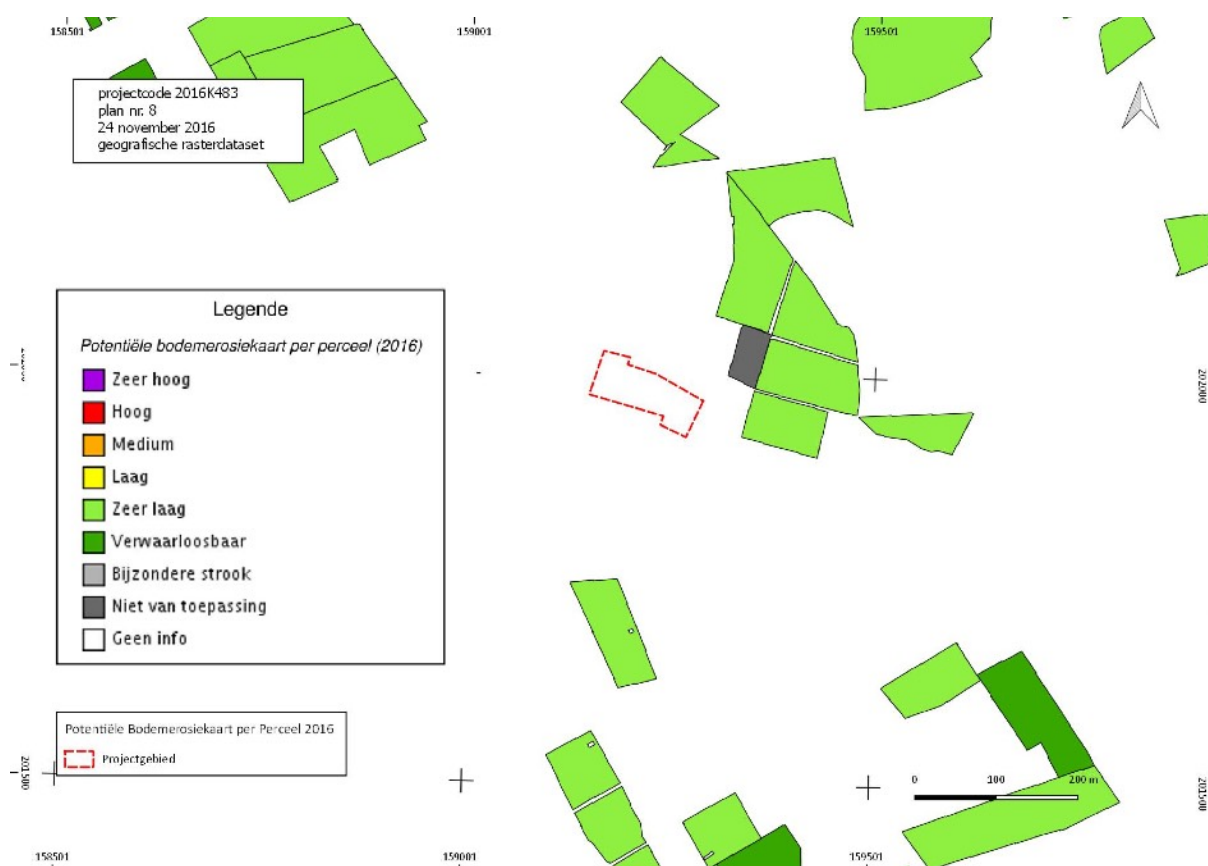

Fig. 14 Het onderzoeksgebied op de bodemosiekaart per perceel 2016. © Geopunt

1.2.2 Historische situering

Inleiding

In de 7^e eeuw bevond zich in de omgeving van Lint de Rooienhoeve, die vanaf de 13^e eeuw ook 'Ter Lint' genoemd werd. Deze was het bezit van de benedictijnse Sint-Pietersabdij in Lobbes (Henegouwen). Het dorp is vanaf de 13^e eeuw ontstaan op de kruising van de weg van Kontich naar Lier (WO) met de weg van Hove naar Duffel (NZ). De omgeving van het dorp was sterk agrarisch en bebost. Veel van de landerijen, hoeven en bossen in de omgeving kwamen in het bezit van verschillende kloosters en abdijen. Onder andere de cisterciënzer Sint-Bernardusabdij te Hemiksem en de benedictijnse Sint-Baafsabdij te Gent. De Sint-Baafsabdij was de belangrijkste grondbezitter in Lint met twee hoeven: 'Ter Hogen Beken' en 'Ten Larenvelde'. Het Falconklooster te Antwerpen was de eigenaar van de Schranshoeve, een site met walgracht dat gedeeltelijk gelegen was op het projectgebied. De hoeve wordt in archiefteksten vermeld vanaf 1643. Het enige overgebleven gebouw van deze site, de Schranshoeve, gelegen ten oosten van het projectgebied, aan de overzijde van de Schranshoevelaan, werd tussen 2003 en 2007 gesloopt. In 1869 werd Lint een zelfstandige gemeente. Het beschikt ook pas sinds 1847 over een volwaardige kerk. Lint is tot op de dag van vandaag een landelijk gebleven dorp, getypeerd door lintbebouwing. In de 20ste eeuw vond er een toenemende verkaveling plaats.¹⁰

Cartografische bronnen

De Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, in 1771-1778 opgemaakt in opdracht van graaf de Ferraris, geeft ons een duidelijk beeld van de toestand van het gebied eind achttiende eeuw. Het projectgebied bevindt zich ten oosten van de dorpskern van Lint, op de kaart aangeduid als Lendt. De dorpskern bestond slechts uit een twintigtal huizen en een kapel die werd opgericht midden 18de eeuw.¹¹ In het omringende landbouwgebied bevonden zich her en der hoeven. Ten oosten van het projectgebied bevindt zich nog een kleine bewoningskern met een zestal gebouwen. De westelijke helft van het projectgebied is in gebruik als landbouwgrond met bomen die dienst doen als perceelscheiding. Op de oostelijke helft bevindt zich de Schranshoeve met walgracht.¹² Van de weg van Kontich naar Lier leidt een toegangsweg naar een brug in hout over de walgracht aan de zuidzijde van het complex. Dit is de enige toegang tot de cirkelvormige site. Aan de westzijde staan binnen de walgracht drie gebouwen, die samen een hoeve met losse bestanddelen vormen. Het kleinste van deze gebouwen staat centraal achter de toegang. De oostelijke helft van de ruimte binnen de omwalling is voorbehouden voor een moestuin.

De Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) toont een stratenpatroon dat vergelijkbaar is met het huidige. Lint is amper uitgebreid sinds het einde van de 18^e eeuw. Deze kaart, die beter kan gegeorefereerd worden dan de Ferrariskaart, toont dat het projectgebied in het westelijke en centrale gedeelte in gebruik was als landbouwgrond. Het oostelijke gedeelte omvatte een deel van de walgracht en de twee meest oostelijke

¹⁰ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, *Lint, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120686>, 2016. (geraadpleegd op 25 november 2016).

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, *Schranshoeve, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/13735>, 2016. (geraadpleegd op 25 november 2016).

¹¹ Vandeputte 2007.

¹² <https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1137>: Een site met walgracht, omwalde of omgrachte hoeve - is een door een brede gracht omgeven wooncomplex, waarbij het voornaamste gebouw opgetrokken is uit (bak)steen. De gebouwen kunnen defensieve elementen, zoals torens en een poortgebouw, bezitten, maar zijn niet reëel verdedigbaar. Deze elementen vervullen voornamelijk een statusfunctie. De vorm van de woonzone kan vierkant, rechthoekig, cirkelvormig of onregelmatig zijn. In enkele gevallen werd de woonzone opgehoogd. Ze kunnen gedateerd worden tussen de late middeleeuwen en de nieuwe tijd. De sites zijn vaak nog te herkennen in het landschap door de aanwezigheid van een gracht rondom een hoevecomplex. Vaak is ook het wooneiland nog als ophoging herkenbaar.

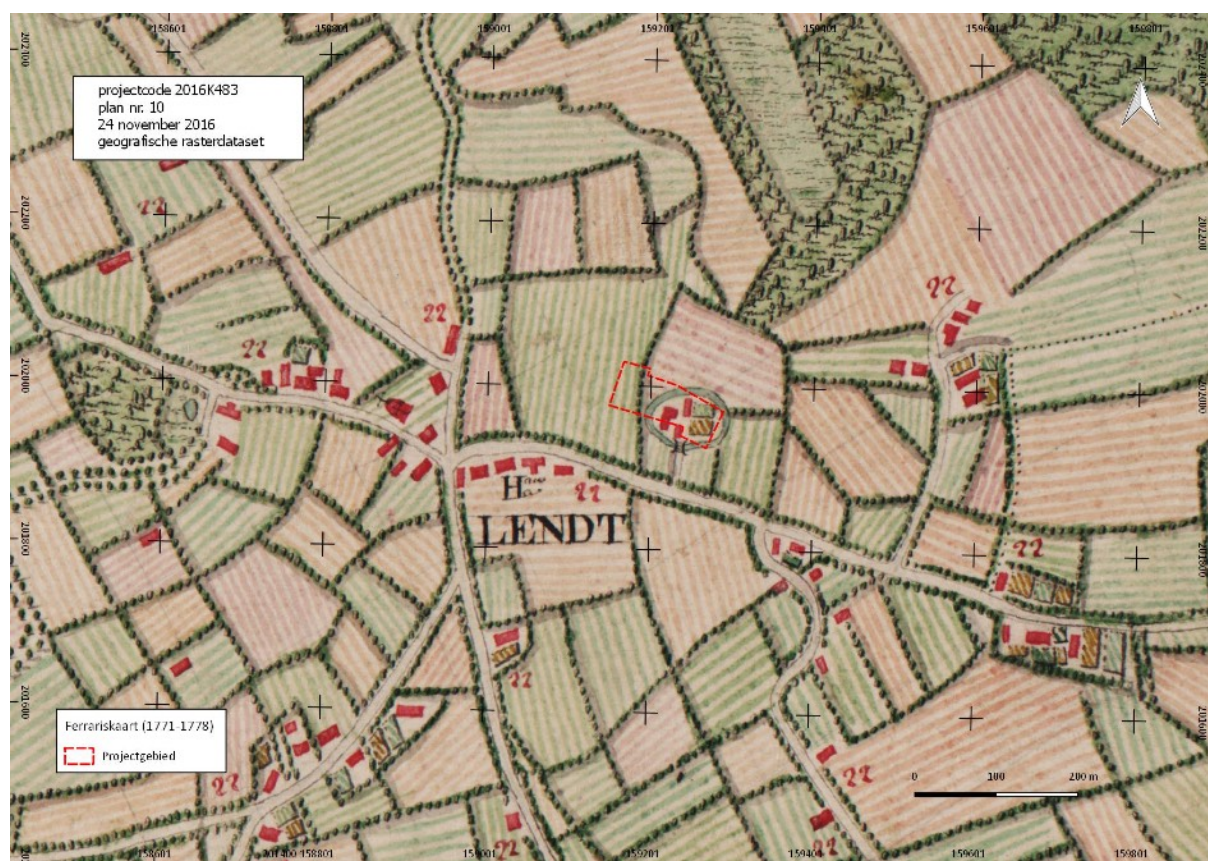

Fig. 15 Situering van het projectgebied op de Ferrariskaart. © NGI en Geopunt

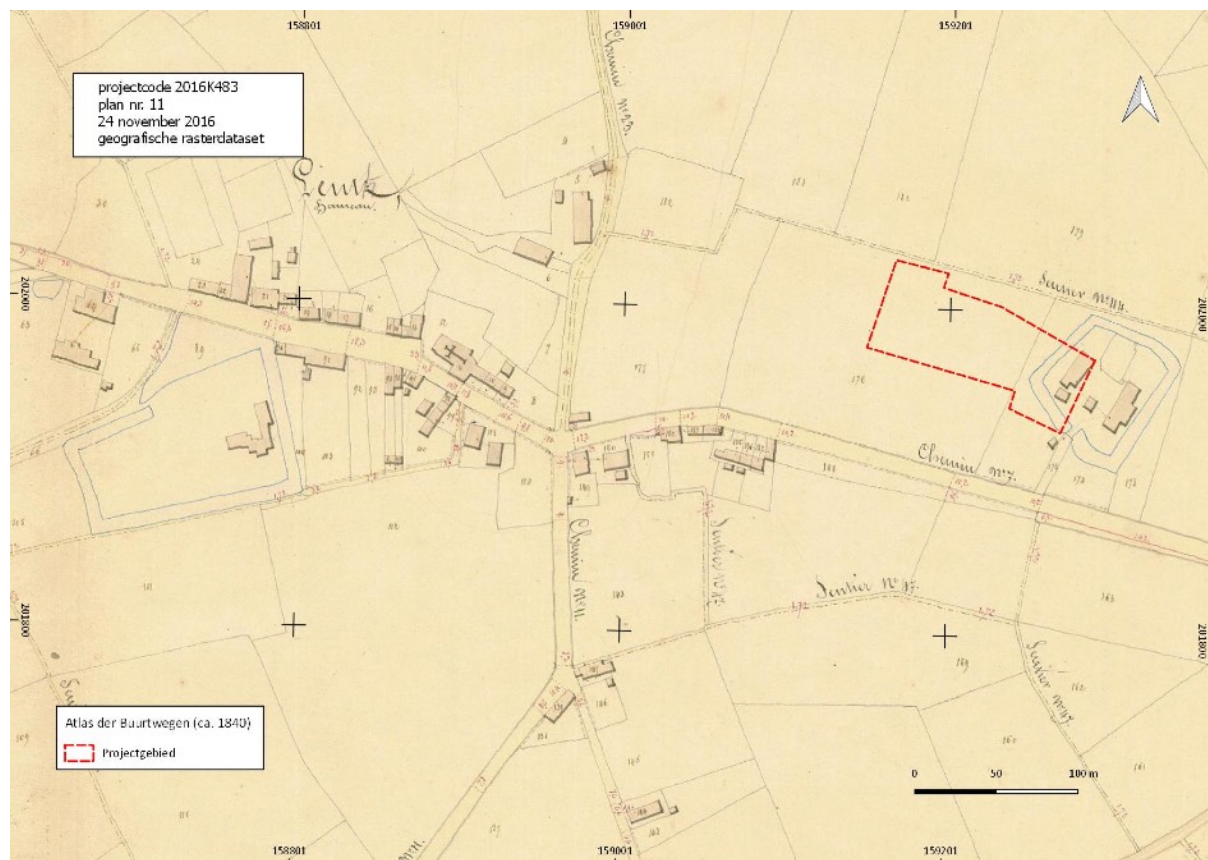

Fig. 16 Situering van het onderzoeksgebied op detailplannen van de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). © Geopunt

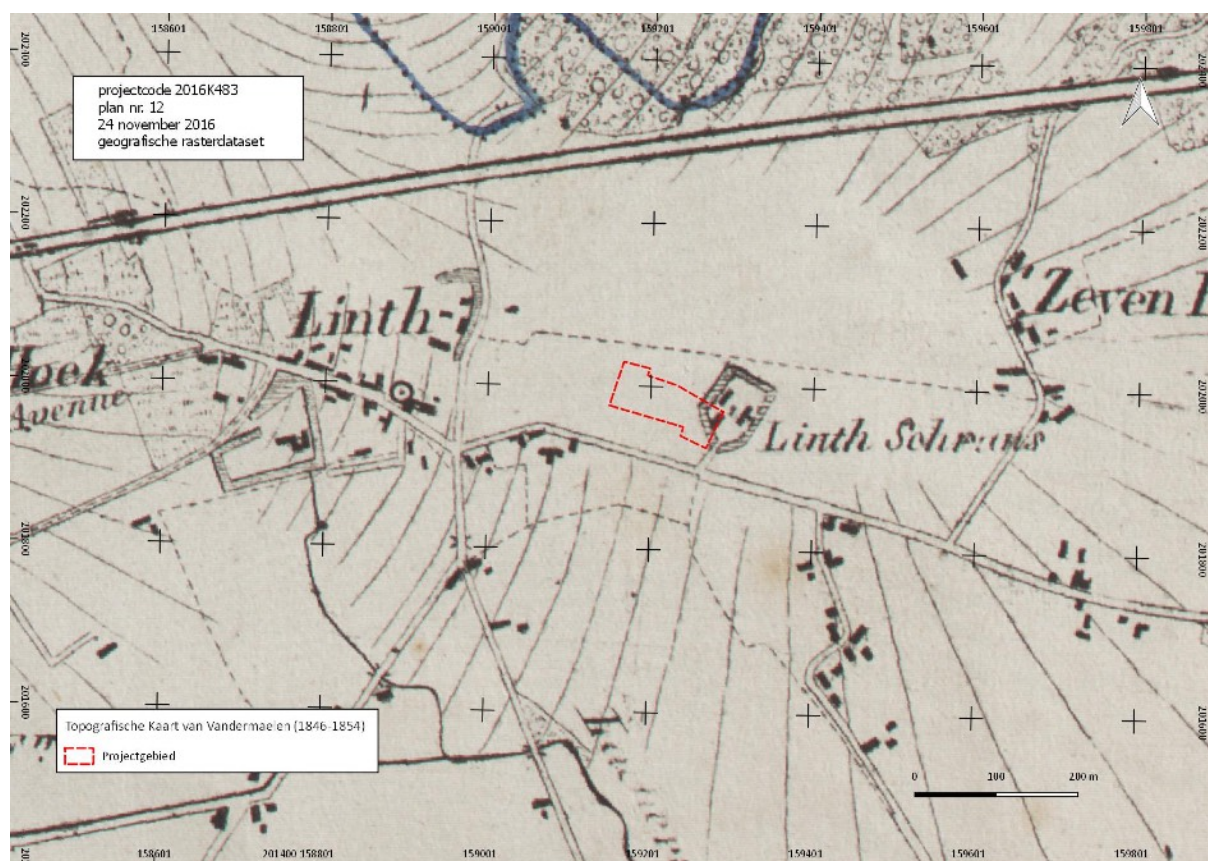

Fig. 17 Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart van Vandermaelen (1846-1854). © NGI

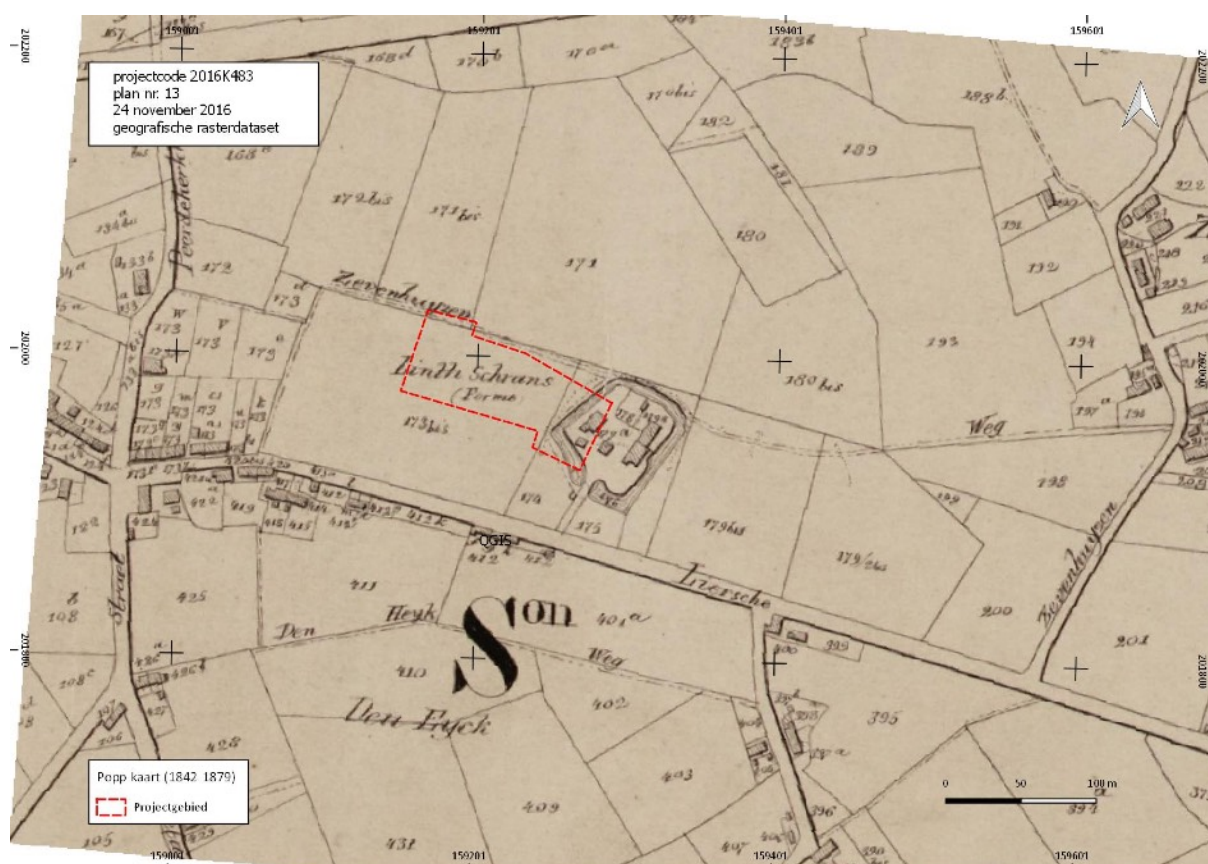

Fig. 18 Situering van het onderzoeksgebied op het kadasterplan van Popp (1845-1879). © Koninklijke Bibliotheek van België

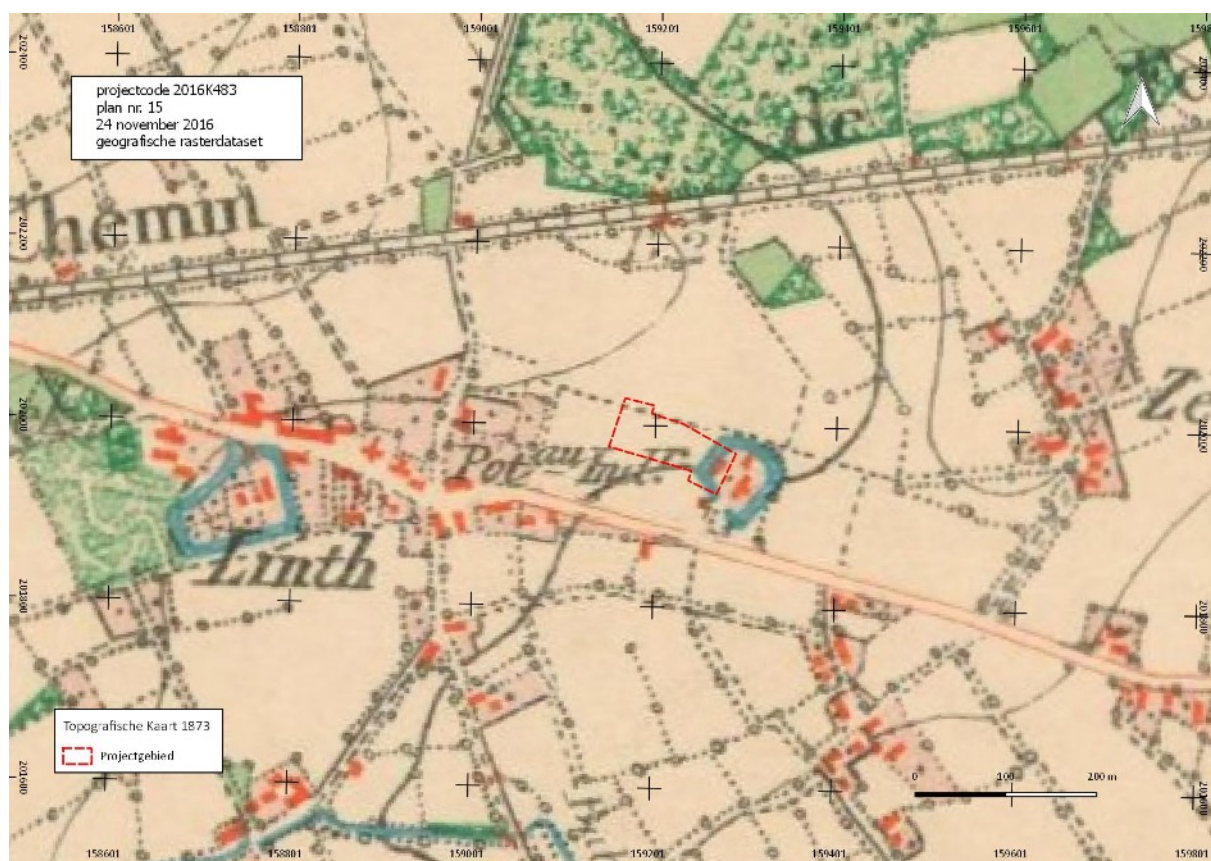

Fig. 19 Situering onderzoeksgebied op topografische kaart van 1873. © NGI & Cartesius.be

Fig. 20 Situering onderzoeksgebied op topografische kaart van 1904. © NGI & Cartesius.be

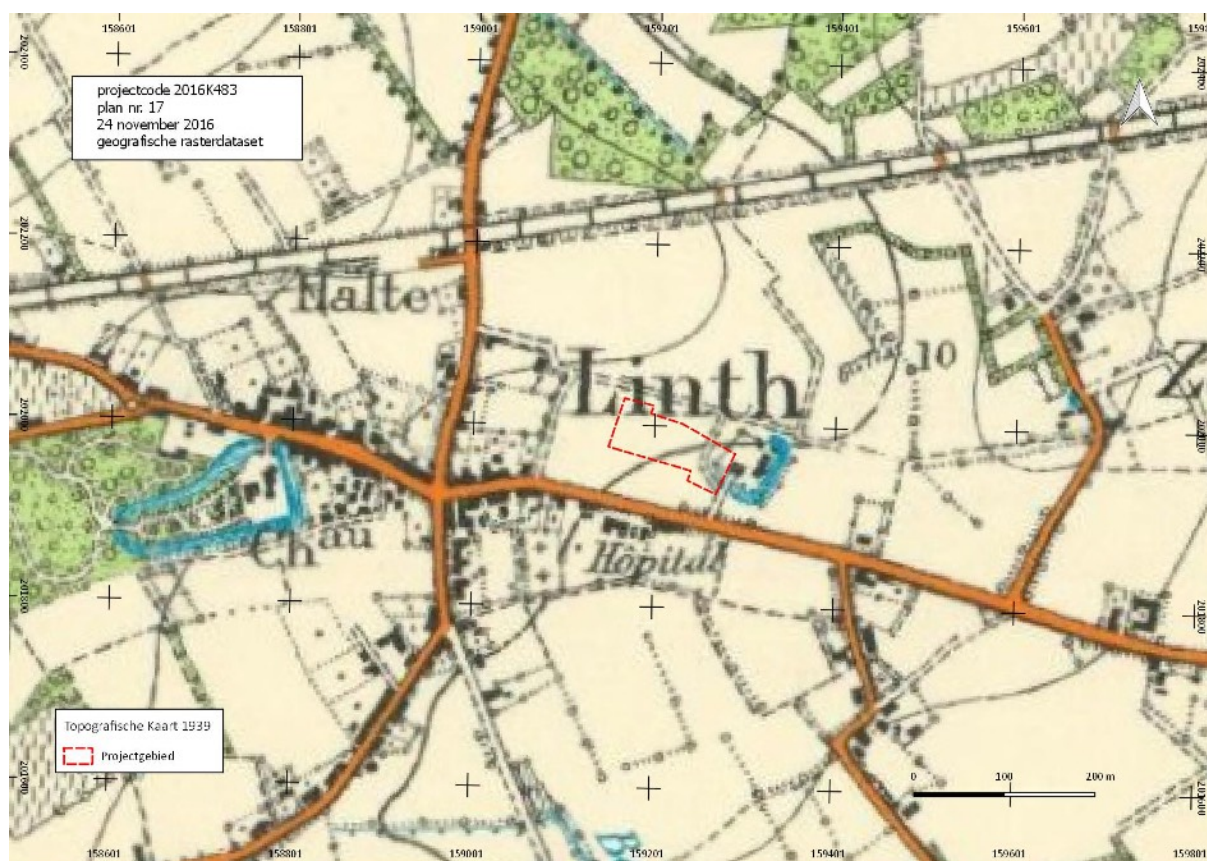

Fig. 21 Situering onderzoeksgebied op topografische kaart van 1939. © NGI & cartesius.be

Fig. 22 FOTO 6. Laatste gebouw van de Schranshoeve. ©<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/13735>

gebouwen van het hoeve-complex. De schikking van de gebouwen binnen de omwalde site verschilt met de weergave op de Ferrariskaart. De westelijke bouwvolumes en het gebouw centraal achter de toegang hebben nog dezelfde configuratie als op de Ferrariskaart. Ten oosten van deze bebouwing staat nu een noord-zuid gericht langwerpig gebouw in de zone die op het einde van de 18e eeuw in gebruik was als tuin. Het gaat om het woonstalhuis dat in de Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed werd opgenomen (DIBE 13735) en dat een kern heeft die teruggaat tot het derde kwart van de 18de eeuw. Dat wordt gestaafd door het kalf¹³ van de staldeur dat het jaartal 1767 vermeld.¹⁴ Deze hoeve werd tussen 2003 en 2007 vervangen door rijwoningen. Het was tot op dat moment de enige overgebleven getuige van dit hoeve-complex. Ook de vorm van de walgracht komt niet overeen met wat er te zien is op de Ferrariskaart. De grachten hebben een rechthoekige vorm. Er staat een klein eerder vierkant gebouw juist voor de toegang over de walgracht, aan de westzijde van de toegangsweg.

Ten westen van Lint is een kasteeltje met gracht en park gebouwd, het zogenaamde Lindenhof. Dit kasteel werd gebouwd in 1807-1825 en bestaat nog steeds, hoewel het huidige uitzicht pas uit 1923 stamt. Het doet tegenwoordig dienst als gemeentehuis.¹⁵

De topografische kaart van Vandermaelen (1846-1854) toont een identieke situatie als de Atlas der Buurtwegen. De hoeve met walgracht wordt hier voor het eerst benoemd als 'Linth Schrans'. De kleine agglomeratie ten oosten van het projectgebied wordt aangeduid als Zevenhuyzen. De spoorlijn Kontich-Lier, ten noorden van het projectgebied, is reeds aangelegd.

De schikking van de gebouwen binnen de walgracht op de Popp-kaart (1842-1879) stemt overeen met de gegevens op de Atlas der Buurtwegen (1840). Het algemene beeld van de onmiddellijke omgeving van de site is op deze kaart vergelijkbaar met wat er op de topografische kaart van Vandermaelen gekarteerd werd.

De topografische kaart van 1873 toont dat Lint nog steeds een klein dorp is. De bebouwing is nauwelijks toegenomen ten opzichte van de Vandermaelenkaart en de Popp-kaart. De site van de Schranshoeve is nog intact. Het park van kasteel Lindenhof is sterk uitgebreid.

De topografische kaart van 1904 toont een sterke uitbreiding van de lintbebouwing ten zuiden van het dorpscentrum. De westelijke helft van de gracht rond de Schranshoeve werd gedempt. Aansluitend bij de hoeve en op het tracé van de gedempte walgracht werd een weide aangelegd.

Op de topografische kaart van 1939 zijn ook de westelijke gebouwen verdwenen. Op het tracé van de gedempte walgracht werd een weg aangelegd. De toegangsweg die de verbinding maakt met de Lierse Steenweg is er nog steeds.

Op de luchtfoto van 1971 is bijna de volledige site met hoeve-complex en gracht verdwenen. Dwars door de site met walgracht, in het verlengde van de vroegere toegangsweg, werd de Schranshoevelaan aangelegd. Deze kreeg haar naam in 1961.¹⁶ De hoeve aan de oostkant van deze weg, de Schranshoeve, vormt het enige overblijfsel van de site met walgracht. De verkaveling van gronden als bouwgrond rondom het projectgebied is

¹³ Haslinghuis & Janse 2005: kalf: dwarsregel tussen een deur en haar bovenlicht.

¹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: *Schranshoeve, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/13735> (geraadpleegd op 9 december 2016).

¹⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed, *Park van Lint, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300081>, 2016. (geraadpleegd op 25 november 2016).

¹⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: *Schranshoevelaan, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/101909> (geraadpleegd op 9 december 2016).

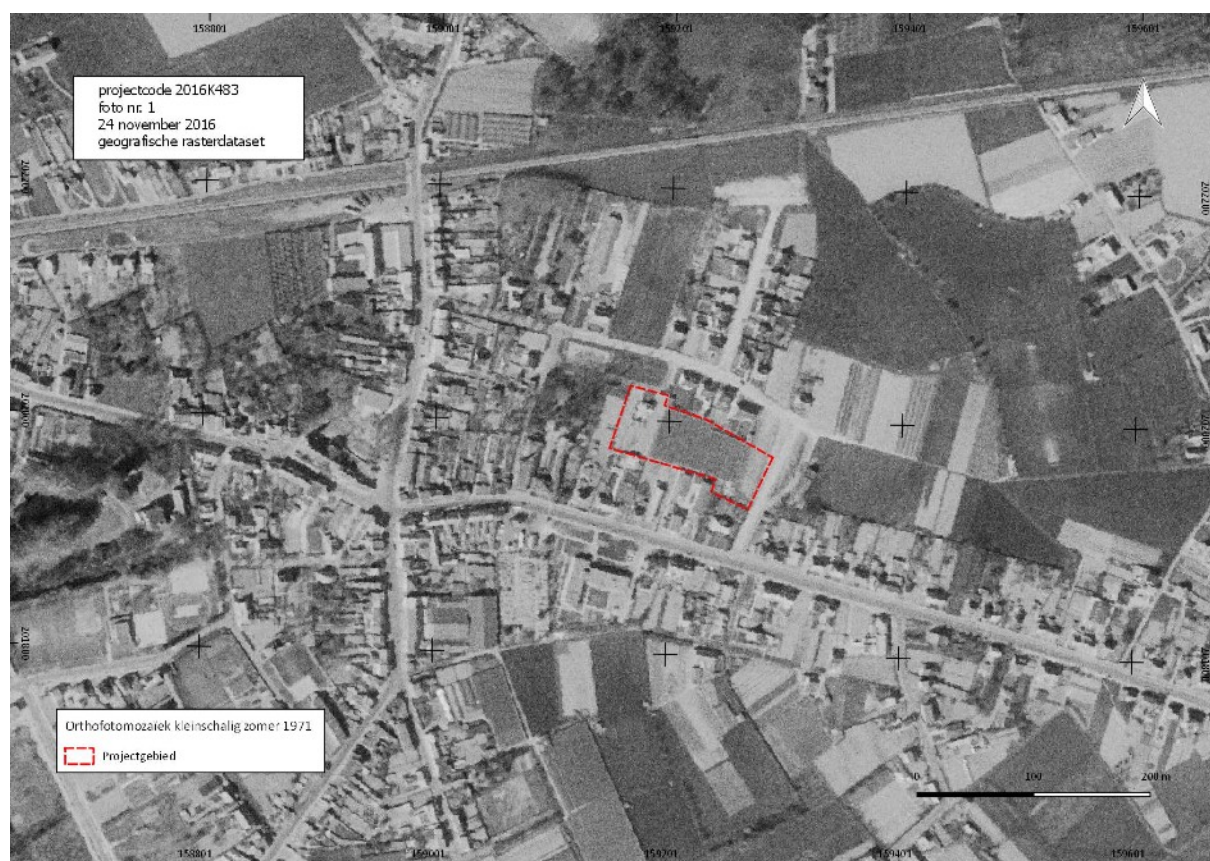

Fig. 23 Orthofotomosaïek kleinschalig zoner 1971. © Geopunt

Fig. 24 Orthofotomosaïek kleinschalig zoner 1979-1990. © Geopunt

Fig. 25 Orthofotomozaïek middenschallig winter 2000-2003. © Geopunt

Fig. 26 Orthofotomozaïek middenschallig winter 2005-2007. © Geopunt

begonnen, hoewel het projectgebied zelf nog steeds grotendeels in gebruik is als landbouwgrond. In de noordwestelijke hoek van het projectgebied werd een huis gebouwd. Ook de lintbebouwing en de bebouwing in het centrum zijn sterk toegenomen.

De luchtfoto van 1990 toont een verdergaande verkaveling van de omgeving. Het projectgebied is nu voor het grootste gedeelte bebouwd. Op het centrale gedeelte staat een serre en in het oosten werd een huis gebouwd. De beschreven toestand is ook de huidige toestand van het projectgebied. De luchtfoto van 2003 toont een vergelijkbare situatie, de verkaveling is iets toegenomen, maar niet meer zo ingrijpend als in de vorige perioden. Op de luchtfoto van 2005-2007 is te zien dat de Schranshoeve, de laatste overgebleven getuige van de site met walgracht, gesloopt werd en vervangen door moderne bebouwing.

1.2.3 Archeologische situering

In de Centrale Archeologisch Inventaris¹⁷ zijn verschillende locaties opgenomen in de buurt van het projectgebied.

Locatie CAI ID103335 ligt gedeeltelijk binnen de grenzen van het projectgebied. Het gaat om een site met walgracht die voor het eerst vermeld werd in 1643. Het hoeve-complex komt voor op alle historische kaarten vanaf de Ferrariskaart. Het westelijk deel van de gracht en een groot deel van de bebouwing verdween tussen 1904 en 1939. Tussen 1939 en 1971 werd het restende deel van de walgracht gedempt en bleef enkel het oostelijke gebouw over. Ook dit werd uiteindelijk gesloopt tussen 2003 en 2015 gesloopt.¹⁸

Aan het Wuytjensbos in Lint, ca. 200 m ten zuiden van het projectgebied, ligt een commandobunker van de tweede lijn van de KW-Linie. Deze bunker werd gebouwd in 1939-1940. Hij werd in de CAI opgenomen onder CAI ID 165619.¹⁹

Ten noorden van het projectgebied, op een afstand 500 tot 800 m, zijn vijf locaties opgenomen in de CAI:

- CAI ID101721 is de locatie van de Gasthuishoeven of Boschaerdhoeven in Hove. Het gaat om een hoeve op gronden van het Sint-Elisabethgasthuis van Antwerpen die teruggaat tot de 17de eeuw en die opgenomen is in de Inventaris Onroerend Erfgoed.²⁰
- CAI ID105163, eveneens in de gemeente Hove, heeft betrekking op vondsten gedaan via veldprospectie op het terrein van de vroegere Struyshoeve. Deze vondsten bestonden uit lithisch materiaal uit het neolithicum en aardewerk uit de vroege en late middeleeuwen en de nieuwe tijd.²¹

¹⁷ De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.

¹⁸ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 103335 Schranshoeve. (geraadpleegd op 25 november 2016). AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, Schranshoeve, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/13735>, 2016. (geraadpleegd op 25 november 2016).

¹⁹ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 165619 KW-Linie C16. (geraadpleegd op 25 november 2016). AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, Bunkers KW-Linie, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301436>, 2016. (geraadpleegd op 25 november 2016).

²⁰ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 101721 Gasthuishoeven (Hv 44). (geraadpleegd op 25 november 2016); Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: *Gasthuishoeven, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/13205> (geraadpleegd op 13 december 2016).

²¹ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 101724 Struyshoeve 1 (Hv 4). (geraadpleegd op 25 november 2016).

- CAI ID101694, aan het Peerboomveldeken in Hove, heeft eveneens betrekking op vondsten gedaan via veldprospectie. Deze vondsten bestonden uit lithisch materiaal uit het neolithicum, Romeins aardewerk en (post-)middeleeuws aardewerk dat door bemesting op het land is gekomen.²²
- CAI ID101697, aan de Claveraert in Hove, heeft betrekking op vondsten gedaan via veldprospectie. Deze vondsten bestonden uit lithisch materiaal uit het mesolithicum en aardewerk uit de middeleeuwen en nieuwe tijd.²³
- CAI 105173, gelegen aan de Hoofse Hoek in Hove, heeft betrekking op vondsten gedaan via veldprospectie. Deze vondsten bestonden uit lithisch materiaal uit het neolithicum met mogelijk ook een geweerkei en aardewerk uit de middeleeuwen en nieuwe tijd.²⁴

Fig. 27 Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de polygonen van het CAI toestand september 2016 in overlay op het Groot Referentie Bestand. © cai.erfgoed.net en Geopunt Vlaanderen

Ten zuidwesten van het projectgebied, op ca. 1 km afstand, werden vier vindplaatsen opgenomen in de CAI:

- CAI ID101880 heeft betrekking op het verdwenen Klooster van Betanië, waarvoor de Ferrariskaart als terminus ante quem fungeert.²⁵

²² Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 101694 Peerboomveldeken 1 (Hv3). (geraadpleegd op 25 november 2016).

²³ Centrale Archeologische Inventaris CAI ID 101697 Claveraert 1 (Hv 5). (geraadpleegd op 25 november 2016).

²⁴ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 105173 Akkerstraat I (Hv 31). (geraadpleegd op 25 november 2016).

²⁵ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 101880 Klooster van Betanië. (geraadpleegd op 25 november 2016).

- CAI ID101881, gelegen aan de Moederhoefstraat in Lint, is de locatie van een verdwenen site met walgracht waarvoor de Ferrariskaart de terminus ante quem levert.²⁶

- CAI ID103334: Het Spaans Blok of Hoeve Oliviers is een alleenstaande hoeve die minstens dateert van het midden van 17de eeuw en opgenomen is in de Inventaris Onroerend.²⁷

- CAI ID160488: Te Kontich, op de site Babbelkroonbeek I, werden bij een prospectie met ingreep in de bodem gevolgd door een opgraving in 2010 een hoofdgebouw van het type Haps, één groter bijgebouw en een tiental kleinere bijgebouwen of spiekers aangetroffen. De gebouwen waren gegroepeerd in drie clusters. Op basis van het aardewerk werd een datering in de vroege ijzertijd voorgesteld.²⁸

In de laag gebeurtenissen van de CAI geen locaties opgenomen in de buurt van het projectgebied.

1.2.4 Synthese

Het projectgebied is gelegen aan de oostelijke rand van het centrum van de gemeente Lint, in een gebied dat historisch gezien erg agrarisch was.

Het projectgebied bevindt zich op de noordelijke flank van de vallei van de Nete aan de voet van de Centrale Boomse cuesta. Het ligt op het interfluvium van de Zevenhuizenloop en de Luitersheideloop die ongeveer 250 m ten noordoosten van het projectgebied ontspringen en de Babbelsebeek ten zuiden van het projectgebied. Deze beken monden ongeveer 2,1 km meer naar het zuiden uit in de Grote Nete.

De bodemkaart volgens Belgische classificatie situeert het projectgebied in een bebouwde zone. Het projectgebied is omgeven door zandleembodems met een hoge baseverzadiging, een aanrijkingshorizont van klei en vertonen ten gevolge van tijdelijke, stuwende watertafels oxido-reductie kleurenpatronen. Deze bodems komen voornamelijk voor onder oud akkerland.

Lint is vanaf de 13^e eeuw ontstaan op de kruising van de weg van Kontich naar Lier (WO) met de weg van Hove naar Duffel (NZ). Hoe oud deze verbindingswegen zijn is niet bekend. Hun ligging op een interfluvium suggereert een oude verbinding.

De Schranshoeve, oorspronkelijk een site met walgracht ligt deels op het projectgebied. Dit complex behoorde toe aan het Falconklooster in Antwerpen en werd voor het eerst vermeld in 1643. De hoeve komt voor op alle historische kaarten vanaf de het einde van de 18de eeuw. Van de weg van Kontich naar Lier leidde in die periode een toegangsweg naar een houten brug over de walgracht aan de zuidzijde van het complex. Dit was de enige toegang tot de cirkelvormige site. Aan de westzijde stonden binnen de walgracht drie gebouwen. Het kleinste van deze gebouwen stond centraal achter de toegang. De oostelijke helft van de ruimte binnen de omwalling was voorbehouden voor een moestuin. Voor 1840 werd ten oosten van de bestaande gebouwen, op de plaats van de moestuin, een nieuwe langgevelhoeve opgetrokken. Het westelijk deel van de gracht de oudste kern van de bebouwing is tussen 1904 en 1939 verdwenen. Tussen 1939 en 1971 werd dwars door het hoevecomplex, in het verlengde van de historische toegangsweg de Schranshoevelaan aangelegd. In 1971 werd

²⁶ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 101881 *Moederhoefstraat I*. (geraadpleegd op 25 november 2016).

²⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: *Hoeve Oliviers, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/13733> (geraadpleegd op 13 december 2016); CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, CAI ID 103334 *Lint Spaans Blok*. (geraadpleegd op 25 november 2016).

²⁸ Smeets 2012; Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 160488 *Kontich Babbelkroonbeek I*. (geraadpleegd op 25 november 2016).

het resterende deel van de gracht gedempt en bleef enkel de langgevelhoeve ten oosten van de nieuw aangelegde weg bewaard. Ook deze langgevelhoeve uit het einde van de 18de of begin 19de eeuw werd uiteindelijk tussen 2003 en 2007 gesloopt.

De oudst gekende gebouwencluster van de hoeve lag op de oostzijde van het projectgebied en verdween al in het begin van twintigste eeuw. In dezelfde periode werd in de noordwestelijke hoek van het projectgebied een huis gebouwd. Tussen 1971 en 1990 werd ook in de zuidoostelijke hoek van het projectgebied een huis gebouwd en het volledige centrale gedeelte werd in gebruik genomen voor tuinbouw. Er werd een serre gebouwd.

In de Centrale Archeologische Inventaris is geen archeologisch onderzoek in de onmiddellijke omgeving opgenomen dat bijkomende informatie levert voor de inschatting van het potentieel op kennisvermeerdering van het onderzoeksgebied voor perioden voorafgaand aan de nieuwe tijd. Op middelgrote afstand ten noordwesten van het projectgebied, op hoger gelegen locaties dicht bij de cuesta, werden bij veldprospectie archeologische indicatoren aangetroffen voor menselijke aanwezigheid gaande van het neolithicum tot de middeleeuwen.

Het projectgebied heeft de vorm van een noordwest-zuidoost gerichte rechthoek. In het noordwesten en het zuidoosten bevindt zich telkens een woning, op het centrale gedeelte ligt een serre. Onder de serre bevindt zich één buis voor de irrigatie. De af te breken serre rust op pijlers met een grondoppervlak van ca. 15 X 15 cm die een diepte van ca. 50 cm -mV bereiken. De pijlers staan 4 meter uit elkaar.

In het noordwesten en het zuidoosten van het projectgebied bevindt zich telkens een woning, op het centrale gedeelte ligt een serre. Onder de serre bevindt zich één buis voor de irrigatie. De af te breken serre rust op pijlers met een grondoppervlak van ca. 15 X 15 cm die een diepte van ca. 50 cm -mV bereiken. De pijlers staan 4 meter uit elkaar. De woning aan de Schranshoevelaan (zuidoost) heeft een kelder met garage, de woning aan de Lindelei (noordwest) heeft een kelder aan de straatzijde. Beide kelders bereiken een verstoringsdiepte van 2,2 m -mV. Een gedeelte van het projectgebied is verontreinigd door lekkende stookolietanks. In het zuidoosten van het projectgebied is de bodem verontreinigd met stookolie tot minimaal 2 m -mV. Deze zone dient te worden gesaneerd en werd als verstoord afgebakend.

De bouwplannen voorzien in het slopen van alle bestaande bebouwing. In de plaats komen er vier bouwvolumes, gelijkmatig verdeeld over het projectgebied. Onder de drie meest westelijke woningen wordt een parkeergarage voorzien met 45 plaatsen die de bovengrondse volumes ondergronds verbindt. Deze garage zal tot 3,2 m -mV uitgegraven worden. De oostelijke woning wordt gefundeerd op zool en volle plaat. De fundering van de vloerplaat bereikt een diepte van 0,50 m -mV, de fundering op zool voor de muren een diepte van 1 m -mV. Rondom de bouwvolumes volgt een omgevingsaanleg over de resterend oppervlakte, met onder andere een toegang voor de brandweer aan de noordelijke perceelsgrens. De diepte van de in deze zone geplande ingrepen varieert van 0,50 m tot 0,70 m -mV.

Het bureauonderzoek kon het hoge potentieel van het projectgebied voor bewoning in de nieuwe tijd en daarna aantonen. Op het oostelijk deel van het projectgebied bevond zich minstens sinds 1643 een hoeve met walgracht die in het bezit was van het Falconklooster te Antwerpen. Alhoewel de site niet meer herkenbaar is in het landschap is de kans groot dat resten van zowel de gracht als de oudste bebouwing bewaard bleven in de ondergrond. Er zijn geen aanwijzingen voor diepe verstoringen van de ondergrond ter hoogte van de hoevegebouwen en het noordwestelijk grachtdeel. Verstoringen zijn er wel ter hoogte van het zuidwestelijk grachtdeel in de zuidoostelijke uitsprong van het projectgebied.

Fig. 28 Syntheseplan: polygonen CAI in overlay op de Ferriskaart. © cai.erfgoed.net en Geopunt Vlaanderen

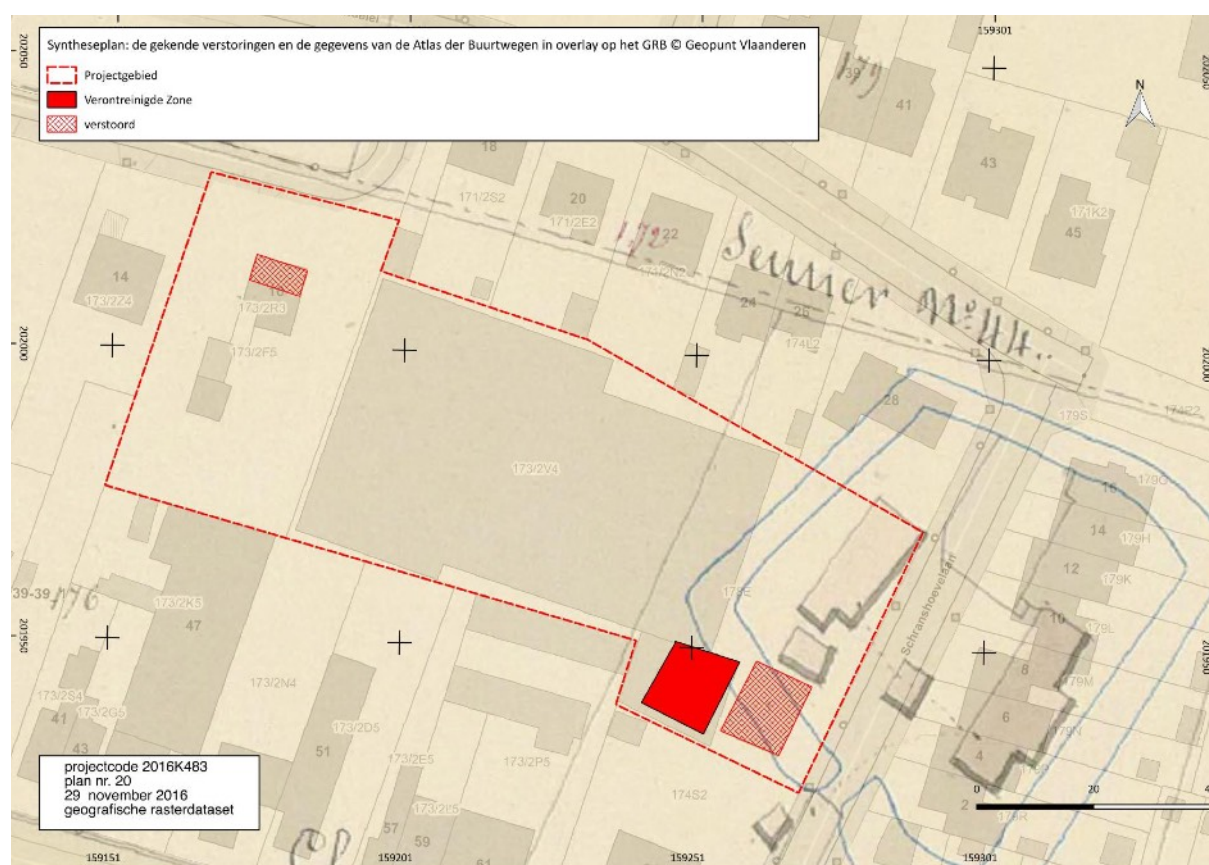

Fig. 29 Syntheseplan: de gekende verstoringen en de detailplannen van de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) in overlay op het GRB. © Geopunt Vlaanderen

De topografische ligging en bodemkundige ligging van het projectgebied zijn ook gunstig voor bewoning in de perioden voorafgaand aan de nieuwe tijd.

De informatie die werd verzameld bij het bureauonderzoek wijst op de aanwezigheid van de resten van een site met walgracht uit de nieuwe tijd op het oostelijk deel van het projectgebied. Voor het centrale en westelijk deel van het projectgebied is er nog onvoldoende informatie om een gemotiveerde uitspraak te kunnen over de aanwezigheid, aard en bewaringstoestand van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed. Gezien de voor bewoning gunstige landschappelijke ligging op een interfluvium tussen beekvalleien wordt bijkomend onderzoek aanbevolen zodat de archeologische waarde van het onderzoeksgebied verder kan worden gespecificeerd. Tegelijk kan ook de bewaring van de site met walgracht worden getoetst en kan nagegaan worden of zij mogelijk een oudere oorsprong heeft dan de vroegste vermelding in 1643 n.Chr.

Om die redenen wordt verder archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk geacht voor het volledige projectgebied, uitgezonderd de afgebakende verstoorde zones van de bestaande kelders en de door stookolie vervuilde en te saneren zone met een totale oppervlakte van 329 m². Het te onderzoeken gebied heeft een oppervlakte van 6368 m².

1.2.5 Samenvatting gespecialiseerd publiek

zie 1.2.4

1.2.6 Samenvatting niet-gespecialiseerd publiek

Het onderzoeksgebied ligt ten oosten van de dorpskern van Lint, in een gebied dat historisch gezien landbouwgrond was.

De archeologische verwachting op basis van de resultaten van de bureaustudie is hoog. Het oostelijk deel van het projectgebied ligt immers op de plaats van de Schranshoeve, een hoeve omgeven door een gracht. Dit complex behoorde toe aan het Falconklooster in Antwerpen. De locatie wordt in archiefbronnen voor het eerst vermeld in 1643. De hoeve komt voor op alle historische kaarten vanaf het einde van de 18de eeuw. De oudste gebouwencluster van de hoeve en een deel van de gracht waren gelegen op het oostelijk deel van het projectgebied. Zij verdwenen tussen 1904 en 1939. Tussen 1939 en 1971 werd het resterende deel van de gracht gedempt. Daarna bleef nog één gebouw over ten oosten van het projectgebied. Uiteindelijk werd ook dat gebouw gesloopt tussen 2003 en 2007.

Het projectgebied werd tussen 1970 en 1990 bebouwd met een aantal huizen en een grote serre. De bouwplannen voorzien in het afbreken van alle bebouwing en het bouwen van vier identieke woningen en een parkeergarage in het westelijke gedeelte. Aangezien de bodemverstoring die zal plaatsvinden bij deze activiteiten groot is en het gebied een hoge archeologische verwachting heeft, wordt bijkomend bij het uitgevoerde archeologische bureauonderzoek, archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem aanbevolen.

Bibliografie

Uitgegeven Bronnen

ADAMS, R., VERMEIRE, S. en DE MOOR, G., *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, kaartblad 15 Antwerpen, Gent*, 2002.

BORSBOOM A. & VERHAGEN J. 2009. KNA *Leidraad inventariserend Veldonderzoek. Deel Proefsleuvenonderzoek*. http://www.sikb.nl/upload/documents/archeo/leidraden/KNA%20Leidraad%20proefsleuvenonderzoek%20definitief_04122012%20v%201.02.pdf

DONDEYNE S., VANIERSCHOT L., LANGOHR R., VAN RANST E. & DECKERS J. 2015. *De grote bodemgroepen van Vlaanderen: Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*, KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen.

HASLINGHUIS E. & JANSE H. 2005. *Verklarend woordenboek van de westerse architectuur- en bouwhistorie: bouwkundige termen*, Leiden.

SCHMIDT A., LINFORD P., LINFORD N., DAVID A., GAFFNEY C., SARRIS A. & FASSBINDER J. 2015. *EAC Guidelines for the use of geophysics in archaeology. Questions to ask and points to consider*. EAC Guidelines 2.

SMEETS M. 2012. *Archeo-rapport 108. De archeologische opgraving van de site Kontich Babbelkroonbeek*. Kessel-Lo: Studiebureau Archeologie. <http://www.studiebureau-archeologie.be/projects/Archeo%20Rapport%20108%20Bundel.pdf>

TOL A., VERHAGEN P., BORSBOOM A. & VERBRUGGEN M. 2004. *Prospectief boren. Een studie naar de betrouwbaarheid en toepasbaarheid van booronderzoek in de prospectiearcheologie*.

TOL A. , VERHAGEN J. & VERBRUGGEN M. 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel karterend booronderzoek. versie 2.0*.

VAN RANST E. & SYS D. 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

Digitale Bronnen

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, *Bunkers KW-linie, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301436>, 2016. (geraadpleegd op 25 november 2016).

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, *Lint, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120686>, 2016. (geraadpleegd op 25 november 2016).

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, *Park van Lint, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300081>, 2016. (geraadpleegd op 25 november 2016).

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, *Schranshoeve, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/13735>, 2016. (geraadpleegd op 25 november 2016).

AGIV. AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN

<https://www.agiv.be>

BODEMVERKENNER

<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>

CARTESIUS

<http://www.cartesius.be>

CARTOWEB

www.cartoweb.be, www.ngi.be

CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS

cai.erfgoed.net

DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN

<https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html>

GEOPORTAAL

<https://geo.onroerenderfgoed.be>

GEOPUNT VLAANDEREN

<http://www.geopunt.be/kaart>

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË

<http://www.kbr.be/>

<http://uurl.kbr.be/1037274>

ONDERZOEKSBALANS ARCHEOLOGIE

<https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie/methoden_en_technieken/terreinevaluatie/proefsleuven

Figurenlijst

- Fig. 1 Situering van het onderzoeksgebied op het Groot Referentie Bestand. © Geopunt
- Fig. 2 Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart 1:10.000. © NGI & cartoweb
- Fig. 3 Situering van het onderzoeksgebied op de Orthofotomozaïek grootschalig winter 2013-2015. © Geopunt
- Fig. 4 Situering van het onderzoeksgebied en de verontreinigde zone op het Groot Referentie Bestand. © Geopunt
- Fig. 5 Inplantingsplan niveau -1. © Polo Architects
- Fig. 6 Inplantingsplan maaiveld. © Polo Architects
- Fig. 7 PLAN nr. 22 Doorsnede © Polo Architects
- Fig. 8 Situering van het onderzoeksgebied op het DHM LIDAR_DHMV_II_DTM_RAS_1M met in overlay de waterlopen zoals op genomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas 2016. © Geopunt Vlaanderen
- Fig. 9 PLAN 3 Hoogteverloop van het terrein van noordwest naar zuidoost. © Geopunt Vlaanderen (23/11/2016)
- Fig. 10 Het onderzoeksgebied op de tertiairgeologische kaart. © Databank Ondergrond Vlaanderen
- Fig. 11 Het onderzoeksgebied op de quartairgeologische kaart. © Databank Ondergrond Vlaanderen
- Fig. 12 Het onderzoeksgebied op de bodemkaart volgens Belgische Classificatie. © Databank Ondergrond Vlaanderen
- Fig. 13 Het onderzoeksgebied op de bodembedekkingskaart opname 2012. © Geopunt
- Fig. 14 Het onderzoeksgebied op de bodemerosiekaart per perceel 2016. © Geopunt
- Fig. 15 Situering van het projectgebied op de Ferrariskaart. © NGI en Geopunt
- Fig. 16 Situering van het onderzoeksgebied op detailplannen van de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). © Geopunt
- Fig. 17 Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart van Vandermaelen (1846-1854). © NGI
- Fig. 18 Situering van het onderzoeksgebied op het kadasterplan van Popp (1845 -1879). © Koninklijke Bibliotheek van België
- Fig. 19 Situering onderzoeksgebied op topografische kaart van 1873. © Databank Ondergrond Vlaanderen
- Fig. 20 Situering onderzoeksgebied op topografische kaart van 1904. © Databank Ondergrond Vlaanderen
- Fig. 21 Situering onderzoeksgebied op topografische kaart van 1939. © Databank Ondergrond Vlaanderen
- Fig. 22 De Schranshoeve ©<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/13735>
- Fig. 23 Orthofotomozaïek kleinschalig zomer 1971. © Geopunt
- Fig. 24 Orthofotomozaïek kleinschalig zomer 1979-1990. © Geopunt
- Fig. 25 Orthofotomozaïek middenschallig winter 2000-2003. © Geopunt
- Fig. 26 Orthofotomozaïek middenschallig winter 2015. © Geopunt
- Fig. 27 Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de polygonen van het CAI toestand september 2016 in overlay op het Groot Referentie Bestand. © cai.erfgoed.net en Geopunt Vlaanderen
- Fig. 28 Synthesepan: polygonen CAI in overlay op de Ferrariskaart. © cai.erfgoed.net en Geopunt
- Fig. 29 Synthesepan: de gekende verstoringen en de detailplannen van de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) in overlay op het GRB. © Geopunt
- Fig. 30 Proefputtenplan: situering van de de proefputten, het onderzoeksgebied, de gekende verstoringen en de site met walgracht in overlay op het GRB. © Geopunt & Fodio

Bijlagen

2016K483 Fotolijst

nr. Foto	Type	vervaardiging	onderwerp	bron
1	Luchtfoto zomer 1971	digitaal	situering projectgebied	geografische rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
2	Luchtfoto zomer 1979-1990	digitaal	situering projectgebied	geografische rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
3	Luchtfoto winter 2000-2003	digitaal	situering projectgebied	geografische rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
4	Luchtfoto winter 2013-2015	digitaal	situering projectgebied	geografische rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
5	Luchtfoto winter 2005-2007	digitaal	situering projectgebied	geografische rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
6	Foto	digitaal	zicht op de Schranshoeve voor afbraak	https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/13735

2016K483 Plannenlijst

nr. Plan	Type plan	Onderwerp	ontwerp datum	schaal ontwerp	aanmaakwijze	aanmaakdatum	geraadpleegde versie
1	Topografische kaart	situering projectgebied	onbekend	1:1	digitaal	24-11-2016	cartoweb.be V1.1 ©NGI
2	Groot Referentie Bestand	situering projectgebied	onbekend	1:1	digitaal	24-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
3	Doorsnede	Profiel Terrein	onbekend	1:20.000	digitaal	24-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
4	Digitaal Hoogtemodel	DHM LIDAR DHMV_IL_DTM_RAS_1M	onbekend	onbekend	digitaal	24-11-2016	©AGIV
5	Tertiairgeologische kaart	situering projectgebied	tussen 1998 en 2001	1:50.000	analoog	24-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
6	Quartairegeologische kaart	situering projectgebied	onbekend	1:50.000	analoog	24-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
7	Bodemkaart	bodemkaart volgens Belgische Classificatie	onbekend	onbekend	digitaal	24-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
8	Bodemerosie-kaart	situering projectgebied	2016	1:150.000	digitaal	24-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
9	Bodembedekkingskaart	situering projectgebied	2012	1:5.000	digitaal	24-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
10	Historische kaart	Ferriskaart - Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik	1771-1778	onbekend	analoog	24-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
11	Historische kaart	Atlas der Buurtwegen	ca. 1846	1:3.000	analoog	24-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
12	Historische kaart	Topografische kaart Vandermaelen	1846-1854	1:20.000	analoog	24-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
13	Historische kaart	Popp kadasterplan	1842-1879	onbekend	analoog	24-11-2016	© Koninklijke Bibliotheek van België
14	CAI-kaart	CAI vondstlocaties	september 2016	1:1	digitaal	24-11-2016	cal.erfgoed.net
15	Historische kaart	Topografische kaart	1873	1:20.000	analoog	24-11-2016	cartesius.be
16	Historische kaart	Topografische kaart	1904	1:20.000	analoog	24-11-2016	cartesius.be
17	Historische kaart	Topografische kaart	1939	1:20.000	analoog	24-11-2016	cartesius.be
18	Bouwplan	Inplantingsplan niveau -1	2016	1:1	digitaal	24-11-2016	Polo Architects
19	Bouwplan	Inplantingsplan maaiveld	2016	1:1	digitaal	24-11-2016	Polo Architects
20	Syntheseplan	De gekende verstoringen en de gegevens van de Atlas der Buurtwegen in overlay op het GRB	ca. 1840 en 2016	1:01	digitaal	29-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
21	Syntheseplan					29-11-2016	©Geopunt Vlaanderen & Fodio
22	Bouwplan	Snede	2016	1:1	digitaal	29-11-2016	Polo Architects
23	Plan afgebakende verstoringen	situering van de verstoorde en verontreinigde zone	onbekend	onbekend	digitaal	29-11-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen & Fodio
24	Proefputtenplan	situering van het onderzoeksgebied, werkputten gekende verstoringen en site met walgracht (toestand Atlas der Buurtwegen) in overlay op het GRB	onbekend	onbekend	digitaal	12-12-2016	georeferende rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen & Fodio

Archeologische periodes in Vlaanderen

Periode			Datering
steentijd	paleolithicum	vroeg (oud)	tot 300.000 BP
		midden	300.000 - 35.000 BP
		laat (jong)	35.000 - 14.000 BP
		finaal	vanaf 14.000 BP
	mesolithicum	vroeg	vanaf 9500 v. Chr.
		midden	8 ^{ste} millennium v. Chr.
		laat	7 ^{de} en 6 ^{de} millennium v. Chr.
		finaal	5 ^{de} millenium v. Chr.
	neolithicum	vroeg	5300 - 4400 v. Chr.
		midden	4400 - 3700 v. Chr.
		laat	3700 - 3000 v. Chr.
		finaal	3000 - 2000 v. Chr.
metaaltijden	bronstijd	vroeg	2000 - 1800 v. Chr.
		midden	1800 - 1100 v. Chr.
		laat	1100 - 800 v. Chr.
	ijzertijd	vroeg	800 - 500 v. Chr.
		midden	500 - 250 v. Chr.
		laat	na 250 v. Chr.
Romeinse tijd		vroeg	1 ^{ste} eeuw
		midden	2 ^{de} en 3 ^{de} eeuw
		laat	4 ^{de} eeuw
middeleeuwen		vroeg	5 ^{de} tot 9 ^{de} eeuw
		volle	10 ^{de} tot 12 ^{de} eeuw
		laat	13 ^{de} tot 15 ^{de} eeuw
nieuwe tijd			16 ^{de} tot 18 ^{de} eeuw
nieuwste tijd			19 ^{de} en 20 ^{ste} eeuw

Dit chronologisch kader is bedoeld ter oriëntatie. Er werd gekozen voor algemene tijdvakken om niet de indruk te wekken dat culturen in kalenderjaren kunnen worden gevat. De jaren voor 10.000 BP zijn uitgedrukt in 'jaren geleden' of jaren BP (before present = 1950). De jaren na 10.000 BP zijn uitgedrukt in jaren voor of na Chr.